

A9-0275/2023

25.9.2023

*****I**

MIETINTÖ

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta (gigabitti-infrastruktuurisäädös)
(COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD))

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta

Esittelijä: Alin Mituța

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ¶ tai yliviivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti ***lihavoidaan ja kursivoidaan*** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli. Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
PERUSTELUT	71
ASIAN KÄSITTELY ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	73
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	74

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta (gigabitti-infrastruktuurisäädös) (COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD))

(Tavallinen lainsäätämistäjestyks: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2023)0094),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0028/2023),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 12. heinäkuuta 2023 antaman lausunnon¹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
 - ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön (A9-0275/2023),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

¹ EUVL C , , s. .

Tarkistus 1

EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET*

komission ehdotukseen

2023/0046 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

toimenpiteistä gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi, *asetuksen (EU) 2015/2120 muuttamisesta ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta (gigabitti-infrastruktuurisäädös)*

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

* Tarkistukset: uusi tai muutettu teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla, poistot symbolilla ■ .

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

- (1) Digitaalitalous on muuttanut sisämarkkinoita perusteellisesti viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana. Unioni on asettanut tavoitteeksi digitaalitalouden, joka tuottaa kestäviä taloudellisia ja sosiaalisia etuja kaikille ja kaikkialla Euroopassa, **myös maaseutualueilla, syrjäseuduilla ja harvaan asutuilla alueilla sekä liikennekäytävillä**, saatavilla olevien erinomaisten, **luotettavien** ja turvallisten yhteyksien pohjalta. Erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin perustuva laadukas digitaalinen infrastruktuuri tukee lähes kaikkia nykyaikaisen ja innovatiivisen talouden aloja. **Se voi tuoda mukanaan innovatiivisia palveluja, tehokkaampaa liiketoimintaa sekä älykkäitä, kestäviä ja digitaalisia yhteiskuntia ja edistää samalla 11 päivänä joulukuuta 2019 annetussa komission tiedonannossa ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” asetettujen unionin ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä digitaalista ja vihreää siirtymää, jotka katsotaan unionin tärkeimmiksi painopisteiksi.** Se on strategisesti tärkeä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden kannalta sekä yleisesti ottaen unionin kilpailukyvyyn, **resilienssin, strategisen riippumattomuuden** ja digitaalisen johtajuuden kannalta. **Digitalisaatiolla on syvä vaikutus kaikkien ihmisten jokapäiväiseen sosiaaliseen, taloudelliseen, poliittiseen ja kulttuurielämään unionissa. Rajallinen saatavuus ja verkon riittämätön laajentaminen voivat tässä mielessä syventää sosiaalista eriarvoisuutta ja synnyttää siten uuden digitaalisen kuilun yhtäältä niiden ihmisten, jotka pystyvät hyötymään täysimääräisesti tehokkaista ja turvallisista digitaalisista yhteyksistä ja voivat sitä kautta käyttää laajaa palveluvalikoimaa, ja toisaalta niiden ihmisten välillä, jotka eivät tähän pysty. Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotto maaseutualueilla, syrjäseuduilla ja harvaan asutuilla alueilla sekä sosiaalisessa asuntotuotannossa olisi tältä osin asetettava ensisijaiseksi tavoitteeksi julkisissa ja yksityisissä investointihankkeissa, sillä se on sosiaalisen osallisuuden yksi keskeinen osa-alue.** Sen vuoksi kaikilla ihmisillä samoin kuin yksityisellä ja julkisella sektorilla olisi oltava mahdollisuus osallistua digitaalitalouteen.
- (2) Teknologian nopea kehitys, laajakaistaliikenteen räjähdysmäinen kasvu ja kehittyneiden erittäin suuren kapasiteetin yhteyksien kasvava kysyntä ovat kiihtyneet entisestään covid-19-pandemian aikana. Tämän vuoksi vuonna 2010 laaditussa

digitaalistrategiassa⁴ asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu, mutta ne ovat myös vanhentuneet. Niiden kotitalouksien osuus, joilla on käytössään 30 Mbit/s:n internetyhteys, on kasvanut vuoden 2013 58,1 prosentista 90 prosenttiin vuonna 2022. Vain 30 Mbit/s:n yhteyksien saatavuus ei vastaa enää tulevaisuuden vaatimuksia eikä myöskään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/1972⁵ asetettuja uusia tavoitteita, jotka koskevat erittäin suuren kapasiteetin verkkojen yhteenliitettävyyden ja kattavan saatavuuden varmistamista. Siksi EU asetti Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä (EU) 2022/2481⁶ päivitettyt tavoitteet vuodelle 2030. Ne vastaavat paremmin tulevaisuuden odotettuja yhteystarpeita. Tällöin kaikilla eurooppalaisilla kotitalouksilla tulisi olla gigabittiyhteydet ja *seuraavan sukupolven langattomien nopeiden verkkojen, joiden suorituskyky vastaa vähintään 5G-verkon suorituskykyä*, tulisi kattaa kaikki asutut alueet.

- (3) Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan politiikkoja, joilla nopeutetaan *ja yksinkertaistetaan* erittäin suuren kapasiteetin kiinteiden ja langattomien verkkojen käyttöönottoa *ja käyttöä* ja vähennetään käyttöönoton *ja käytön* kustannuksia kaikkialla unionissa, mukaan lukien asianmukainen suunnittelu, *tehostettu* koordinointi ja *maanlaajuisten yksinkertaistettujen ja virtaviivaistettujen lupamenettelyjen käyttöönotto sekä operaattoreille että kansallisille hallinnoille aiheutuvan* hallinnollisen taakan *vähentämiseksi*.
- (3 a) *On tärkeää yhdistää avaruusinfrastruktuuri ja maanpäällinen infrastruktuuri, jotta yhteyksien käyttöönotossa voidaan valmistautua paremmin digitaalisen infrastruktuurin seuraavaan aaltoon niin, että unioni voi ottaa tässä johtoaseman. Tekniikan viimeaikainen kehitys on mahdollistanut satelliittipohjaisten viestintäjärjestelmien syntymisen ja sen, että ne ovat asteittain ryhtyneet tarjoamaan nopeita lyhyen vasteajan yhteyspalveluja, mikä mahdollistaa kansalaisten ja yritysten yhteydet koko unionissa ja maailmanlaajuisesti myös tarjoamalla muun muassa kohtuuhintaisia nopeita laajakaistayhteyksiä, joista voi olla apua viestinnän katvealueiden poistamisessa ja yhteenkuuluvuuden lisäämisessä kaikkialla*

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, Euroopan digitaalistrategia, 19.5.2010, COM(2010)245.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/2481, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta (EUVL L 323, 19.12.2022, s. 4).

unionissa, myös sen syrjäisimmillä alueilla, maaseutualueilla, syrjäseuduilla ja harvaan asutuilla alueilla. Tältä osin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/588⁷ tarjoamat resurssit ja erityisesti tulevan satelliittikonstellaation mahdolliset kaupalliset internetiin pääsyä koskevat valmiudet olisi sisällytettävä erittäin suuren kapasiteetin kiinteiden ja langattomien verkkojen suunnitteluun ja käyttöönottoon koko unionissa ja niillä olisi mahdollisuuksien mukaan edistettävä erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa.

- (4) Direktiivi 2014/61/EU, joka annettiin vastauksena tarpeeseen vähentää laajakaistan käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia, sisälsi infrastruktuurin yhteiskäyttöä, rakennusteknisten töiden koordinointia ja hallinnollisen taakan vähentämistä koskevia toimenpiteitä. Jotta erittäin suuren kapasiteetin verkkojen, myös kuitu- ja 5G-verkkojen, käyttöönottoa voidaan helpottaa edelleen, Eurooppa-neuvosto kehotti Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamisesta 9 päivänä kesäkuuta 2020 antamissaan päätelmissä toteuttamaan lisätoimenpiteitä, joilla tuetaan nykyisiä ja uusia verkkojen käyttöönottotarpeita, myös tarkistamalla direktiiviä 2014/61/EU.
- (5) Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen (sellaisina kuin ne on määritelty direktiivissä (EU) 2018/1972) käyttöönotto koko unionissa edellyttää huomattavia investointeja, joista merkittävä osa on maa- ja vesirakennustöiden kustannuksia. Fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttö vähentäisi kalliiden maa- ja vesirakennustöiden tarvetta ja tehostaisi kehittyneiden laajakaistaverkkojen käyttöönottoa.
- (6) Suuri osa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton kustannuksista johtuu käyttöönottoprosessin tehottomuudesta, joka liittyy seuraaviin: i) olemassa olevan passiivisen infrastruktuurin käyttö (esimerkiksi kaapelikanavat, kaapelinsuojaputket, kaapelikaivot, jakokaapit, pylväät, mastot, antennilaitteistot, tornit ja muut tukirakennelmat); ii) *verkon ylläpitäjien tai viranomaisten toteuttamien* rakennusteknisten töiden koordinointiin liittyvät pullonkaulat; iii) lupien myöntämiseen liittyvät työläät *ja pitkäilliset* hallinnolliset menettelyt; ja iv) verkkojen

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (EUVL L 79, 17.3.2023, s. 1).

käyttöönottoon kiinteistöissä liittyvät pullonkaulat, jotka johtavat suuriin taloudellisiin esteisiin erityisesti maaseutualueilla.

- (7) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU⁸, joka annettiin vastauksena tarpeeseen vähentää laajakaistan käyttöönnotosta aiheutuvia kustannuksia, sisälsi infrastruktuurin yhteiskäyttöä, rakennusteknisten töiden koordinoitua ja hallinnollisen taakan vähentämistä koskevia toimenpiteitä. Jotta erittäin suuren kapasiteetin verkkojen, myös kuitu- ja 5G-verkkojen, käyttöönottoa voidaan helpottaa edelleen, Eurooppa-neuvosto kehotti Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamisesta 9 päivänä kesäkuuta 2020 antamissaan päätelmissä toteuttamaan lisätoimenpiteitä, joilla tuetaan nykyisiä ja uusia verkkojen käyttöönottotarpeita, myös tarkistamalla direktiiviä 2014/61/EU.
- (8) Direktiivissä 2014/61/EU säädetyillä toimenpiteillä edistettiin nopeiden sähköisten viestintäverkkojen edullisempaa käyttöönottoa. Näitä toimenpiteitä olisi kuitenkin tehostettava **ja virtaviivaistettava**, jotta kustannuksia voitaisiin edelleen vähentää ja verkon käyttöönottoa nopeuttaa.
- (9) Toimenpiteiden, joilla pyritään tehostamaan olemassa olevien julkisten ja yksityisten infrastruktuurien käyttöä ja vähentämään uusien maa- ja vesirakennustöiden kustannuksia ja esteitä, pitäisi edistää merkittävästi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen nopeaa ja laajaa käyttöönottoa **erityisesti maaseutualueilla, syrjäseuduilla tai harvaan asutuilla alueilla taikka liikennekäytävillä**. Näillä toimenpiteillä olisi säilytettävä toimiva kilpailu haittaamatta olemassa olevan infrastruktuurin turvallisuutta ja moitteetonta toimintaa **sekä kansanterveyttä ja ympäristöä, ja niiden olisi perustuttava asianmukaisesti menetelmiin ja tieteellisiin tietoihin**.
- (10) Jotkin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä vähentääkseen laajakaistaan siirtymisen kustannuksia, muun muassa ylittämällä joissakin tapauksissa myös direktiivin 2014/61/EU säännökset. Nämä toimenpiteet ovat kuitenkin edelleen hyvin erilaisia eri jäsenvaltioissa, ja ne ovat johtaneet erilaisiin tuloksiin eri puolilla unionia. Joidenkin toimenpiteiden laajentaminen koko unioniin ja uusien tehostettujen toimenpiteiden toteuttaminen voisi merkittävästi edistää digitaalisten

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi (EUVL L 155, 23.5.2014, s. 1).

sisämarkkinoiden parempaa toimintaa. Lisäksi sääntelyvaatimusten erot ja unionin sääntöjen epäjohdonmukainen täytäntöönpano estävät joskus yleishyödyllisten laitosten välisen yhteistyön. Erot voivat myös luoda markkinoille pääsyn esteitä uusille yrityksille, jotka tarjoavat tai joilla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja tai niiden liitännäistoimintoja, sellaisina kuin ne on määritelty direktiivissä (EU) 2018/1972, jäljempänä 'operaattorit'. Erot voivat myös sulkea uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mikä haittaa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen fyysisten infrastruktuurien käyttöä ja käyttöönottoa koskevien sisämarkkinoiden kehittämistä. Jäsenvaltioiden komission suosituksen (EU) 2020/1307⁹ mukaisesti hyväksymissä kansallisissa etenemissuunnitelmissa ja täytäntöönpanokertomuksissa ilmoitetut toimenpiteet eivät myöskään kata kaikkia direktiivin 2014/61/EU alueita eikä niillä puututa kaikkiin kysymyksiin johdonmukaisesti ja kattavasti. Näin on siitä huolimatta, että toimien olisi katettava koko käyttöönottoprosessi ja eri sektorit, jotta vaikutus olisi johdonmukainen ja merkittävä. *Jäsenvaltioita olisi kannustettava edelleen panemaan täytäntöön komission suosituksessa (EU) 2020/1307 esitettyjä parhaita käytäntöjä, jotka voivat helpottaa tämän asetuksen täytäntöönpanoa yhdenmukaistamisen vähimmäistason periaatteen mukaisesti.*

- (11) Tällä asetuksella pyritään vahvistamaan ja yhdenmukaistamaan kaikkialla unionissa sovellettavia oikeuksia ja velvollisuuksia, jotta voidaan nopeuttaa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa ja tehostaa monialaista koordinoitua. Yritykset, jotka tarjoavat tai joilla on lupa tarjota sähköisiä viestintäverkkoja, eivät pysty saavuttamaan mittakaavaetuja, koska sähköisen viestinnän markkinat ovat edelleen pirstaloituneet yksittäisiin kansallisiin markkinoihin. Tällä voi olla voimakas vaikutus rajatylittävään kauppaan ja palvelujen tarjontaan tuotantoketjun loppupäässä, koska monia palveluja voidaan tarjota vain, jos kaikkialla unionissa on riittävän suorituskykyinen verkko. Tällä asetuksella varmistetaan tasapuolisemmat toimintaedellytykset, mutta sillä ei estetä unionin oikeuden mukaisia kansallisia toimenpiteitä, joilla edistetään olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä tai mahdollistetaan uuden fyysisen infrastruktuurin tehokkaampi *ja nopeampi*

⁹ Komission suositus (EU) 2020/1307, annettu 18 päivänä syyskuuta 2020, unionin yhteisestä välineistä erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi ja 5G-radiotaajuuksien oikea-aikaisen ja investointeihin kannustavan saatavuuden varmistamiseksi, jotta voidaan verkkoyhteyksiä edistämällä tukea talouden elpymistä covid-19-kriisistä unionissa (EUVL L 305, 21.9.2020, s. 33).

käyttöönotto täydentämällä tässä asetuksessa säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia *tai menemällä niitä pidemmälle*. Jäsenvaltiot voisivat esimerkiksi *lyhentää käyttöönoton edellyttämien lupien myöntämiselle tai epäämislle asetettuja määräaikoja, ottaa käyttöön täydentäviä lupapoikkeuksia*, ulottaa rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevat säännökset koskemaan myös yksityisesti rahoitettuja hankkeita, vaatia, että fyysistä infrastruktuuria tai suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskevat lisätiedot toimitetaan sähköisessä muodossa keskitetylle tietopisteelle, *laajentaa olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevia säännöksiä koskemaan yksityisomistuksessa olevia rakennuksia sekä ottaa käyttöön lisäkannustimia hallintoelimille lupamenettelyjen nopeuttamiseen ja antaa ohjeita käyttöoikeuden hinnanmuodostuksen menetelmistä, myös käyttämällä tarvittaessa kustannuslähtöisyyden periaatetta*, edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet eivät riko unionin oikeutta, mukaan lukien tämän asetuksen säännökset.

- (12) Oikeusvarmuuden varmistamiseksi, myös direktiivin (EU) 2018/1972 II osan II osaston II–IV luvun, *komission* direktiivin 2002/77/EY¹⁰ ja *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555*¹¹ nojalla säädettyjen erityisten sääntelytoimenpiteiden osalta, *kyseisten* direktiivien säännösten ja *niiden kansallisten täytäntöönpanotoimenpiteiden* olisi oltava ensisijaisia tähän asetukseen nähden.
- (13) Operaattoreiden, erityisesti uusien tulokkaiden, voi olla huomattavasti tehokkaampaa käyttää uudelleen olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria, myös muiden yleishyödyllisten laitosten infrastruktuuria, erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottamiseksi. Tämä koskee erityisesti alueita, joilla ei ole käytettävissä sopivaa sähköistä viestintäverkkoa tai joilla uuden fyysisen infrastruktuurin rakentaminen ei ehkä ole taloudellisesti toteutettavissa. Lisäksi eri alojen väliset synergiat voivat vähentää merkittävästi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon liittyvien rakennusteknisten töiden tarvetta. Uudelleenkäyttö voi myös vähentää näihin töihin liittyviä sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä kustannuksia, kuten saastumista, melua ja liikenneuhkia. Sen vuoksi tätä

¹⁰ Komission direktiivi 2002/77/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2002, kilpailusta sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen markkinoilla ([EYVL L 249, 17.9.2002, s. 21](#)).

¹¹ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS 2 -direktiivi) (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80).*

asetusta olisi sovellettava paitsi operaattoreihin myös sellaisten oikeuksien omistajiin ja haltijoihin, jotka koskevat sähköisten viestintäverkkojen elementtien sijoittamiseen soveltuvan laajan ja kaikkialle ulottuvan fyysisen infrastruktuurin käyttöä. Kyse voi olla esimerkiksi sähkön, kaasun, veden ja lämmön jakeluun, viemärointiin, sadevesijärjestelmiin sekä lämmitys- ja liikennepalveluihin käytettävistä fyysisistä verkoista. Oikeuksien haltijoiden osalta tämä ei muuta kolmansien osapuolten omistusoikeuksia *tai rajoita tällaisten oikeuksien käyttöä*.

- (14) Jotta voidaan parantaa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa sisämarkkinoilla, tässä asetuksessa olisi säädettävä yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja tai niiden liitännäistoimintoja tarjoavien yritysten (mukaan lukien julkisluonteiset yritykset) oikeuksista käyttää fyysistä infrastruktuuria sen sijainnista riippumatta oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin, jotka ovat sopusoinnussa omistusoikeuksien tavanomaisen käytön kanssa. *Samalla on tärkeää varmistaa, että käyttöoikeuden tarjoajat saavat sijoitukselle kohtuullisen tuoton, jossa otetaan huomioon asianomaiset markkinaolosuhteet ja, erityisesti liitännäistoimintojen tarjoajien tapauksessa, niiden erilaiset liiketoimintamallit. Jos käyttöoikeus tarjotaan ennen tämän asetuksen voimaantulopäivää sovitulla sopimuksella ja hinta on jo neuvoteltu ja sovittu tai sisällytetty sopimukseen, hinnassa ei pitäisi vaatia noudattamaan oikeudenmukaisia ja kohtuullisia ehtoja.* Velvoite antaa käyttöoikeus fyysiseen infrastruktuuriin ei saisi rajoittaa sen maan omistajan tai rakennuksen omistajan oikeuksia, jossa infrastruktuuri sijaitsee.
- (15) Erityisesti kun otetaan huomioon langattoman fyysisen infrastruktuurin tarjoajien, kuten ”torniyhtiöiden”, nopea kehitys ja niiden yhä merkittävämpi rooli 5G-verkkojen kaltaisten langattomien sähköisten viestintäverkkojen elementtien asentamiseen soveltuvan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuksien tarjoajina, ”verkon ylläpitäjän” määritelmää olisi laajennettava kattamaan paitsi sähköisiä viestintäverkkoja tarjoavat tai niiden tarjoamiseen luvan saaneet yritykset sekä muuntotyypisten verkkojen, kuten liikenne-, kaasu- ja sähköverkkojen, ylläpitäjät myös yritykset, jotka tarjoavat liitännäistoimintoja. *Niidenkin pitäisi kuulua tämän asetuksen soveltamisalaan, lukuun ottamatta kiinteistön fyysistä infrastruktuuria ja käyttöoikeuksia koskevia säännöksiä. Käyttöoikeuden myöntämisen oikeudenmukaisia ja kohtuullisia ehtoja ja edellytyksiä koskevia säännöksiä ei pitäisi soveltaa liitännäistoimintoihin, kun ne*

toimivat ainoastaan tukkutoiminnan harjoittamisen mallina, jossa tarjotaan fyysinen käyttöoikeus useammalle kuin yhdelle toimintojen sijoittamisen kohteena olevalle yritykselle, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, paitsi jos kansalliset sääntelyviranomaiset perustelevat tarpeen määrätä korjaavia markkinatoimenpiteitä markkina-analyysin tuloksena. Jotta voitaisiin varmistaa palvelun jatkuvuus ja liitännäistoimintojen suunnitellun käyttöönoton ennakoitavuus, sellaisen maan omistajat, jolle on asennettu liitännäistoimintoja, olisi velvoitettava neuvottelemaan maan käyttöoikeudesta sellaisten yritysten kanssa, jotka tarjoavat tai joilla on lupa tarjota näitä liitännäistoimintoja, oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, hinta mukaan lukien, kansallisen sopimusoikeuden mukaisesti.

- (16) Koska verkkojen fyysisten rakenteiden erikoistumisaste on pieni, niissä voi usein olla samanaikaisesti sijoitettuina monia erilaisia sähköisten viestintäverkkojen elementtejä tämän vaikuttamatta verkon pääasialliseen palveluun ja siten, että mukauttamiskustannukset pysyvät mahdollisimman alhaisina. Näihin kuuluvat elementit, joilla voidaan tarjota laajakaistapalveluja vähintään 100 Mbit/s:n nopeudella teknologianeutraaliuden periaatteen mukaisesti. Sen vuoksi fyysiseen infrastruktuuriin, joka on tarkoitettu pelkästään verkon muiden elementtien sijoittamiseen ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkkoelementti, kuten pimeään kuituun, voidaan periaatteessa sisällyttää sähköisen viestinnän kaapeleita, laitteistoa tai muita sähköisten viestintäverkkojen elementtejä riippumatta infrastruktuurin senhetkisestä käytöstä tai omistuksesta, jos tästä ei aiheudu turvallisuuteen liittyviä huolenaiheita tai haittaa infrastruktuurin omistajan tuleville liiketaloudellisille eduille. Yleisten sähköisten viestintäverkkojen fyysistä infrastruktuuria voidaan periaatteessa käyttää myös muiden verkkojen elementtien sijoittamiseen. Sen vuoksi yleisten sähköisten viestintäverkkojen operaattorit voivat soveltuvissa tapauksissa myöntää käyttöoikeuden verkkoihinsa muiden verkkojen käyttöönottoa varten. Verkon ylläpitäjien välisiä synergioita olisi samalla kannustettava, jotta voidaan edistää päätöksessä (EU) 2022/2481 vahvistettujen digitalisaatitavoitteiden saavuttamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta pääasiallisen palvelun tarjoamiseen liittyvän erityisen yleisen edun tavoittelua.

- (17) Jos perusteltua poikkeusta ei ole, myös julkisen sektorin elinten *tai minkä tahansa yhteisön, jolle on yksinomaan annettu tehtäväksi suorittaa tehtäviä näiden julkisen sektorin elinten puolesta*, omistuksessa tai määräysvallassa oleviin fyysisen infrastruktuurin elementteihin, myös verkkoon kuulumattomiin, voidaan sijoittaa sähköisten viestintäverkkojen elementtejä. Kyseiset elementit olisi asetettava saataville erittäin suuren kapasiteetin verkkojen, erityisesti langattomien verkkojen, verkkoelementtien asentamisen helpottamiseksi. Esimerkkejä fyysisen infrastruktuurin elementeistä ovat rakennukset ja rakennusten sisäänkäynnit, *rakennusten katot ja julkisivut* sekä muu omaisuus, mukaan lukien katukalusteet, kuten valaisinpylväät, katukyltit, liikennevalot, mainostaulut, linja-auto- ja raitiovaununpysäkit sekä metroasemat. Jäsenvaltioiden tehtävänä on *yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa* yksilöidä tietyt julkisen sektorin elinten omistamat ja niiden määräysvallassa olevat rakennukset, joiden osalta käyttöoikeutta koskevia velvoitteita ei voida soveltaa esimerkiksi arkkitehtoniseen, historialliseen, uskonnolliseen arvoon tai luonnonarvoon, *kansalliseen turvallisuuteen tai liikenneturvallisuuteen* liittyvistä syistä. *Yleisen hyväksynnän ja kestävän käyttöönoton varmistamiseksi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen verkkoelementeillä olisi oltava minimaalinen visuaalinen vaikutus.*
- (17 a) *Yhtäältä kokonaisia alueita, varsinkin maaseudulla, saattaisi jäädä vaille yhteyksiä siksi, että julkisen sektorin infrastruktuuri ei mahdollista erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien asennusta tai ei sovellu siihen. Toisaalta on liikerakennuksia, jotka ovat ainoa vaihtoehto tällaisten elementtien sijoittamiseen. Kun pyritään varmistamaan yhteydet syrjäseuduilla ja harvaan asutuilla alueilla ja kuromaan umpeen digitaalisen kattavuuden kuilu maaseutu- ja kaupunkialueiden välillä samalla, kun yksityiseen omaisuuteen puututaan mahdollisimman vähän, olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden tarjoamista koskevat vaatimukset olisi erittäin rajoitetuissa tilanteissa ulotettava koskemaan liikerakennuksia. Velvoite tarjota käyttöoikeus näissä tapauksissa olisi perusteltu edellyttäen, että erittäin nopean kapasiteetin verkkojen kehittämiselle ei ole vaihtoehtoja kyseisellä alueella ja noudatetaan oikeudenmukaisia edellytyksiä, myös tällaisen käyttöoikeuden tarjoamisesta maksettavan korvauksen osalta. Kyseistä velvoitetta sovellettaisiin vain silloin, kun jokin seuraavista edellytyksistä*

täytyy: kyseisellä alueella ei ole otettu käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoa, eikä ole todistettua suunnitelmaa tehdä näin vuoden kuluessa siitä, kun verkon ylläpitäjä esittää käyttöoikeuspyynnön, kyseisellä alueella ei ole saatavilla verkon ylläpitäjien tai julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa olevaa olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria, joka soveltuu teknisesti erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien sijoittamiseen, tai pyynnön esittänyt operaattori osoittaa, ettei se ole onnistunut saamaan valtiontukea erittäin suuren kapasiteetin verkon ottamiseksi käyttöön kyseisellä alueella tai löytämään sopivaa yhteissijoittajaa tällaisen fyysisen infrastruktuurin ottamiseksi käyttöön.

- (18) Tämä asetus ei saisi rajoittaa mahdollisia erityisiä takeita, joita tarvitaan varmistamaan turvallisuus ja kansanterveys sekä verkkojen, erityisesti kansallisessa lainsäädännössä määritellyn kriittisen infrastruktuurin, turvallisuus ja eheys ja estämään verkon ylläpitäjän *tai julkisen sektorin elimen* tarjoamaan pääasialliseen palveluun kohdistuvat vaikutukset erityisesti ihmisten käyttöön tarkoitetun veden toimittamiseen käytettävien verkkojen osalta. Kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvät yleiset säännöt, joilla kielletään verkon ylläpitäjiä neuvottelemasta fyysisten infrastruktuurien käyttöoikeuksista sähköisiä viestintäverkkoja tai niiden liitännäistoimintoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten kanssa, voisivat kuitenkin estää fyysisten infrastruktuurien käyttöoikeusmarkkinoiden luomisen. Tällaiset yleiset säännöt olisi näin ollen poistettava. Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet eivät myöskään saisi estää jäsenvaltioita kannustamasta yleishyödyllisiä palveluja tarjoavia operaattoreita antamaan infrastruktuurin käyttöoikeuksia jättämällä huomioimatta niiden fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuksista saadut tulot, kun ne laskevat pääasiallisessa toiminnassa tai pääasiallisissa toiminnoissa perittäviä loppukäyttäjähintoja sovellettavan unionin oikeuden mukaisesti.
- (19) Jotta voidaan varmistaa oikeusvarmuus ja välttää verkon ylläpitäjille aiheutuva kohtuuton rasite kahden erillisen käyttöoikeusjärjestelmän samanaikaisesta soveltamisesta samaan fyysiseen infrastruktuuriin, tässä asetuksessa säädetyt käyttöoikeusvelvoitteita ei pitäisi soveltaa sellaiseen fyysiseen infrastruktuuriin, johon sovelletaan kansallisten sääntelyviranomaisten direktiivin (EU) 2018/1972 nojalla asettamia käyttöoikeusvelvoitteita tai unionin valtiontukisääntöjen soveltamisesta johtuvia käyttöoikeusvelvoitteita, niin kauan kuin tällaiset käyttöoikeusvelvoitteet

ovat voimassa. Tätä asetusta olisi kuitenkin sovellettava, jos kansallinen sääntelyviranomainen on asettanut direktiivin (EU) 2018/1972 nojalla käyttöoikeusvelvoitteen, jolla rajoitetaan kyseisen fyysisen infrastruktuurin käyttöä. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun tukiasemien liittämistä suunnitteleva operaattori pyytää käyttöoikeutta olemassa olevaan fyysiseen infrastruktuuriin, jolle on asetettu käyttöoikeusvelvoitteita tukkutasen kiinteän kapasiteetin käyttöoikeuksien markkinoilla¹².

- (20) Oikeasuhteisuuden varmistamiseksi ja investointikannustimien säilyttämiseksi, ***erityisesti erittäin suuren kapasiteetin verkkojen uranuurtajien osalta, ja siten kannustimen luomiseksi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen nopeaan käyttöönottoon maaseutualueilla ja syrjäseuduilla*** verkon ylläpitäjällä tai julkisen sektorin elimellä olisi oltava oikeus evätä tietyn fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeusobjektiivisista ja perustelluista syistä. Erityisesti fyysinen infrastruktuuri, johon käyttöoikeutta on pyydetty, voi olla teknisesti soveltumaton erityisten olosuhteiden vuoksi tai koska käytettävissä ei ole riittävästi tilaa tai tuleva tilantarve on riittävällä tavalla osoitettu esimerkiksi julkisesti saatavilla olevissa investointisuunnitelmissa. Oikeasuhteisuuden varmistamiseksi ja investointikannustimien säilyttämiseksi verkon ylläpitäjä tai julkisen sektorin elin voi evätä tietyn fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden. Tällaisen epäämisen olisi oltava asianmukaisesti perusteltu ja sen olisi perustuttava objektiivisiin ja yksityiskohtaisiin syihin, jotta vältetään mahdollinen kilpailun vääristyminen tai käyttöoikeuksien epäämisen edellytysten väärinkäyttö. Syitä ei pidettäisi objektiivisinä esimerkiksi silloin, kun sähköisiä viestintäverkkoja tarjoava tai niiden tarjoamiseen luvan saanut yritys on ottanut käyttöön fyysisen infrastruktuurin koordinoimalla rakennustekniset työt muun verkon ylläpitäjän kuin sähköisen viestintäverkon operaattorin kanssa ja kieltäytyy myöntämästä käyttöoikeutta sillä perusteella, että sillä ei väitetysti ole tilaa sijoittaa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtejä, mikä johtuu sen määräysvallassa olevan yrityksen tekemistä päätöksistä. Tällaisessa tapauksessa voi syntyä kilpailun vääristymistä, jos käyttöoikeuspyynnön kohteena olevalla alueella ei ole muuta erittäin suuren

¹² Komission suositus (EU) 2020/2245, annettu 18 päivänä joulukuuta 2020, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/1972 mukaisesti ennakkosääntelyn alaisiksi tulevista merkityksellisistä tuote- ja palvelumarkkinoista sähköisen viestinnän alalla, 18.12.2020, C(2020) 8750, EUVL L 439, 29.12.2020, s. 23.

kapasiteetin verkkoa. Tietyissä olosuhteissa infrastruktuurin yhteiskäyttö voisi myös vaarantaa turvallisuuden tai kansanterveyden ja verkkojen, myös kriittisen infrastruktuurin, eheyden ja turvallisuuden tai saman infrastruktuurin kautta pääasiallisesti tarjottavien palvelujen tarjoamisen. Lisäksi silloin, kun verkon ylläpitäjä tarjoaa jo toteuttamiskelpoisen vaihtoehdoisen tukkutason fyysisen pääsyn sähköisiin viestintäverkkoihin, jotka täyttäisivät käyttöoikeuden hakijan tarpeet, kuten pimeän kuidun tai kuitujen eriyttämisen, perustana olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus voisi vaikuttaa kielteisesti sen liiketoimintamalliin, erityisesti pelkästään tukkumarkkinoilla toimivien operaattoreiden liiketoimintamalliin, ja investointikannustimiin. Vaarana on myös verkkoelementtien tehon päällekkäisyys, **jota olisi erityisesti vältettävä, kunnes saavutetaan erittäin suuren kapasiteetin verkkojen riittävä kattavuus maaseutualueilla.** Tällaisen vaihtoehdoisen fyysisen tukkutason käyttöoikeuden ehtojen oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon muun muassa sen yrityksen liiketoimintamalli, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota käyttöoikeuden tarjoavia yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, tarve välttää jommankumman osapuolen mahdollisen huomattavan markkinavoiman vahvistuminen **sekä tarve varmistaa sijoitukselle kohtuullinen tuotto, jossa otetaan huomioon asianomaiset markkinaolosuhteet ja liiketoimintamalli liitännäistoimintojen tarjoajien tapauksessa.**

- (21) Jos operaattorit pyytävät käyttöoikeuksia tietylle alueelle, verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten, jotka omistavat fyysisen infrastruktuurin tai pitävät sitä määräysvallassaan, olisi olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin uudelleenkäytön helpottamiseksi tehtävä tarjous infrastruktuurinsa yhteiskäytöstä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, joihin kuuluu myös hinta, jollei käyttöoikeutta evätä objektiivisista syistä. Julkisen sektorin elimiä olisi myös vaadittava tarjoamaan käyttöoikeuksia syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin. Olosuhteista riippuen käyttöoikeuden myöntämisedellytyksiin voivat vaikuttaa useat eri tekijät. Näitä ovat muun muassa seuraavat: i) mahdolliset kunnossapitoon ja mukauttamiseen liittyvät lisäkustannukset; ii) mahdolliset ennaltaehkäisevät takeet, jotka toteutetaan verkkojen varmuuteen, turvallisuuteen ja eheyteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten **välttämiseksi**; iii) mahdolliset erityiset vastuuta koskevat järjestelyt vahinkojen varalta; iv) infrastruktuurin rakentamiseen mahdollisesti myönnetyn julkisen tuen

käyttö, mukaan lukien tukeen liitetyt tai kansallisessa lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti vahvistetut erityiset ehdot ja edellytykset; v) kyky välittää tai tarjota infrastruktuurikapasiteettia julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi; ja vi) mahdolliset ympäristönsuojeluun, kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen tai kaupunki- ja maaseutusuunnittelun tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä kansallisista säännöksistä johtuvat rajoitukset.

- (22) Yleisten sähköisten viestintäverkkojen tai niiden liitännäistoimintojen fyysiseen infrastruktuuriin tehtävillä investoinneilla olisi edistettävä suoraan päätöksessä (EU) 2022/2481 vahvistettuja tavoitteita ja vältettävä opportunistista käyttäytymistä. Sen vuoksi kaikissa velvoitteissa, jotka koskevat olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta tai rakennusteknisten töiden koordinoitua, olisi otettava täysimääräisesti huomioon useita tekijöitä, kuten i) kyseisten investointien taloudellinen elinkelpoisuus niiden riskiprofiilin perusteella; ii) mahdollinen sijoitetun pääoman tuottoa koskeva aikataulu; iii) mahdolliset vaikutukset, joita käyttöoikeudella on tuotantoketjun loppupään kilpailuun ja sen seurauksena hintoihin ja sijoitetun pääoman tuottoon; iv) mahdolliset verkko-omaisuuden arvonalennukset käyttöoikeuspyynnön tekohetkellä; v) mahdollinen investoinnin taustalla oleva liiketoimintatapaus, erityisesti erittäin suuren kapasiteetin verkkopalvelujen tarjoamiseen käytettävän fyysisen infrastruktuurin osalta; käyttöoikeuden hakijalle mahdollisesti aiemmin tarjotut mahdollisuudet yhteiseen käyttöönottoon.
- (23) Julkisen sektorin elimillä, jotka omistavat fyysisen infrastruktuurin tai pitävät sitä määräysvallassaan, ei välttämättä ole riittäviä resursseja, kokemusta tai tarvittavaa teknistä tietämystä, jotta ne voisivat aloittaa käyttöoikeuksia koskevat neuvottelut operaattoreiden kanssa. *Tällaisessa tapauksessa* näiden julkisen sektorin elinten fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuksien saannin helpottamiseksi *olisi nimettävä* elin, joka koordinoi käyttöoikeuspyyntöjä, antaa oikeudellista ja teknistä neuvontaa käyttöoikeuksien ehdoista ja edellytyksistä neuvottelemiseen ja asettaa fyysistä infrastruktuuria koskevat asiaankuuluvat tiedot saataville keskitetyn tietopisteen kautta. *Koordinointielimen olisi myös tuettava* julkisen sektorin elimiä mallisopimusten laatimisessa ja *seurattava* käyttöoikeuspyyntömenettelyn tuloksia ja kestoja. Elin voisi myös auttaa riitatilanteissa, jotka koskevat julkisen sektorin elinten omistaman tai sen määräysvallassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta.

- (24) Jäsenvaltioiden lähestymistapojen johdonmukaisuuden varmistamiseksi, *ottaen samalla huomioon erilaiset tilanteet jäsenvaltioissa, komission olisi* tiiviissä yhteistyössä Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) kanssa *annettava* ohjeita, jotka liittyvät fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevien säännösten soveltamiseen, muun muassa oikeudenmukaisten ja kohtuullisten ehtojen soveltamiseen, *viimeistään tämän asetuksen voimaantulopäivään mennessä*. Sidosryhmien, *kansallisten viranomaisten* ja kansallisten riitojenratkaisuelinten näkemykset olisi otettava asianmukaisesti huomioon, kun ohjeita laaditaan, *sen varmistamiseksi mahdollisuuksien mukaan, että tällaiset ohjeet eivät heikennä vakiintuneita periaatteita, ne ovat kansallisten riitojenratkaisuelinten menettelysääntöjen mukaisia eivätkä ne ole haitallisia uusien erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton kannalta. Markkinahäiriöiden ja investointien käänteisvaikutusten välttämiseksi komission olisi oikeudenmukaista ja kohtuullista hintaa koskevia suuntaviivoja laatiessaan otettava huomioon verkon ylläpitäjien ominaisuudet ja niiden liiketoimintamalli, erityisesti silloin, kun se perustuu infrastruktuurin vuokraamiseen kolmansille osapuolille, kuten torniyhtiöille tai pelkästään tukkutason operaattoreille, sekä määritettävä kriteerit eri infrastruktuuriluokkien hintojen vahvistamiselle. Kun otetaan huomioon jäsenvaltioille fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevien säännösten soveltamisessa myönnetty joustovara ja jotta taataan tehokkuus, komission ohjeissa olisi huolehdittava asianmukaisesta tarkkuustasosta.*
- (25) Operaattoreiden olisi saatava vähimmäistiedot fyysisestä infrastruktuurista ja **■** rakennusteknisistä töistä, *joita verkon ylläpitäjä tai erityistapauksissa, kuten erittäin suuren kapasiteetin verkon käyttöönoton kannalta merkityksellisessä tienrakennuksessa, julkisen sektorin elin on suunnitellut* käyttöönottoalueella. *Komission olisi annettava suuntaviivoja julkisten rakennusteknisten töiden tyypistä sekä tietoja, jotka on asetettava saataville erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton helpottamiseksi.* Näin ne voivat suunnitella tehokkaasti erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa ja varmistaa, että tällaisten verkkojen käyttöönottoon soveltuvaa olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria ja suunniteltuja rakennusteknisiä töitä hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti. Tällaiset vähimmäistiedot ovat ennakoedellytys, jotta voidaan arvioida mahdollisuuksia

käyttää olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria tai koordinoida suunniteltuja rakennusteknisiä töitä tietyllä alueella sekä vähentää olemassa oleville fyysisille infrastruktuureille aiheutuvia vahinkoja. Kun otetaan huomioon asianomaisten sidosryhmien määrä (ne kattavat julkisin ja yksityisin varoin rahoitetut rakennustekniset työt sekä olemassa olevan tai suunnitellun fyysisen infrastruktuurin) ja jotta voidaan helpottaa kyseisten tietojen saantia (yli toimialojen ja maiden rajojen), verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten, joihin sovelletaan avoimuusvelvoitteita, olisi **mahdollisuuksien mukaan** toimitettava tällaiset vähimmäistiedot ennakoivasti (eikä pyynnöstä) keskitetyn tietopisteen kautta ja ylläpidettävä niitä. Tämä yksinkertaistaa tällaisten tietojen saantia koskevien pyyntöjen käsittelyä ja antaa operaattoreille mahdollisuuden ilmaista kiinnostuksensa fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuksiin tai ajoituksen kannalta ratkaisevan tärkeiden rakennusteknisten töiden koordinointiin. Vähimmäistiedot suunnitelluista rakennusteknisistä töistä olisi annettava keskitetyn tietopisteen kautta heti, kun tiedot ovat asianomaisten verkon ylläpitäjän saatavilla, ja joka tapauksessa, jos lupa vaaditaan, viimeistään kolme kuukautta ennen lupahakemuksen jättämistä toimivaltaisille viranomaisille. ***Verkon ylläpitäjät ja julkisen sektorin elimet, joihin sovelletaan avoimuusvelvoitteita, voisivat ennakoivasti ja vapaaehtoisesti ulottaa toimitettavat vähimmäistiedot koskemaan lisäominaisuuksia, kuten tietoja fyysisen infrastruktuurin käyttöasteesta, jos sellaisia on saatavilla, tai suuntaa-antavia tietoja pimeän kuidun saatavuudesta.***

- (26) Vähimmäistiedot olisi asetettava viipymättä saataville keskitetyn tietopisteen kautta oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin, jotta operaattorit voivat esittää tietopyyntönsä. Keskitetyn tietopisteen olisi koostuttava sähköisestä tietorekisteristä, josta on pääsy tietoihin ja jossa pyyntöjä voidaan tehdä verkossa käyttämällä digitaalisia välineitä, kuten verkkosivuja, digitaalisia sovelluksia ja digitaalisia alustoja. Saataville annettuja tietoja voidaan rajoittaa, jotta voidaan varmistaa verkkojen, erityisesti kriittisen infrastruktuurin, turvallisuus ja eheys sekä kansallinen turvallisuus tai suojata oikeutettuja yritys- ja liikesalaisuuksia. Keskitetyssä tietopisteessä ei tarvitse säilyttää tietoja, kunhan se varmistaa, että saatavilla on linkit muihin digitaalisiin välineisiin, kuten verkkoportaaleihin, digitaalisiin alustoihin tai digitaalisiin sovelluksiin, joihin tiedot tallennetaan. Keskitetty tietopiste voi tarjota

lisätoimintoja, kuten pääsyn lisätietoihin tai tuen olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuspyyntöjen käsittelylle tai rakennusteknisten töiden koordinoinnille.

- (27) Jos pyyntö on kohtuullinen ja erityisesti jos se on tarpeen olemassa olevien fyysisten infrastruktuurien yhteiskäytön tai rakennusteknisten töiden koordinoinnin vuoksi, operaattoreille olisi lisäksi annettava mahdollisuus tehdä paikalla suoritettavia selvityksiä ja pyytää tietoa suunnitelluista rakennusteknisistä töistä läpinäkyvin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin edellytyksin ja rajoittamatta takeita, jotka on toteutettu verkkojen turvallisuuden ja eheyden varmistamiseksi sekä luottamuksellisuuden ja yritys- ja liikesalaisuuksien suojaamiseksi.
- (28) Suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskevan avoimuuden lisäämistä keskitettyjen tietopisteiden kautta olisi kannustettava. Tämä voidaan tehdä ohjaamalla operaattorit helposti tällaisiin tietoihin aina, kun ne ovat saatavilla. Avoimuutta olisi lisättävä myös siten, että lupahakemusten myöntämisen edellytyksenä olisi oltava **verkon ylläpitäjien suunnittelemia** rakennusteknisiä töitä koskevien tietojen julkaiseminen ennakolta keskitetyn tietopisteen kautta.
- (29) Jäsenvaltioille jäävä harkintavalta jakaa keskitettyjen tietopisteiden tehtävät useammalle kuin yhdelle toimivaltaiselle elimelle ei saisi vaikuttaa niiden kykyyn hoitaa tehokkaasti näitä tehtäviä. Jos jäsenvaltioon on perustettu useampi kuin yksi keskitetty tietopiste, yhteisestä käyttöliittymästä koostuvan kansallisen keskitetyn digitaalisen yhteyspisteen olisi varmistettava saumaton pääsy kaikkiin keskitettyihin tietopisteisiin sähköisesti. Keskitetyn tietopisteen olisi oltava täysin digitalisoitu ja tarjottava helppo pääsy asiaankuuluviin digitaalisiin välineisiin. Tämän ansiosta verkon ylläpitäjät ja julkisen sektorin elimet voivat käyttää oikeuksiaan ja noudattaa tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteitaan. Tähän sisältyy nopea pääsy vähimmäistietoihin, jotka koskevat olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria ja suunniteltuja rakennusteknisiä töitä, sähköisiä hallinnollisia menettelyjä lupien ja asennusoikeuksien myöntämiseksi sekä sovellettavia ehtoja ja menettelyjä. Osana näitä vähimmäistietoja keskitetyn tietopisteen olisi tarjottava pääsy georeferoituihin tietoihin, jotka koskevat olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin ja suunniteltujen rakennusteknisten töiden sijaintia. Tämän helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi tarjottava automatisoituja digitaalisia välineitä georeferoitujen tietojen toimittamista

varten ja muuntotyökaluja, joilla tiedot voidaan muuntaa tuettuihin tietomuotoihin. Ne voitaisiin antaa niiden verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten käyttöön, jotka vastaavat näiden tietojen antamisesta keskitetyn tietopisteen kautta. Lisäksi jos georeferoituja paikkatietoja on saatavilla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY¹³ mukaisen INSPIRE-paikkatietoportaalien kaltaisten muiden digitaalisten välineiden kautta, keskitetty tietopiste voisi tarjota käyttäjäystävällisen pääsyn näihin tietoihin.

- (30) Oikeasuhteisuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi vaatimusta, joka koskee tietojen antamista olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista keskitetyn tietopisteen kautta, voidaan olla soveltamatta samoista syistä, joilla käyttöoikeuspyyntö voidaan evätä. Lisäksi tietojen antaminen olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista keskitetyn tietopisteen kautta voisi hyvin erityisissä tapauksissa olla vaivalloista tai kohtuutonta verkon ylläpitäjille ja julkisen sektorin elimille. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun asiaan liittyvän omaisuuden kartoitusta ei ole vielä saatavilla ja kartoittaminen olisi erittäin kallista tai kun käyttöoikeuspyyntöjä on odotettavissa hyvin vähän jäsenvaltion tietyillä alueilla tai tietyn fyysisen infrastruktuurin osalta. Jos tietojen antaminen vaikuttaa yksityiskohtaisen kustannus-hyötyanalyysin perusteella kohtuuttomalta, verkon ylläpitäjiä ja julkisen sektorin elimiä ei pitäisi velvoittaa antamaan tällaisia tietoja. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä tällainen yksityiskohtainen kustannus-hyötyanalyysi, joka perustuu sidosryhmien kuulemiseen olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden kysynnästä, ja analyysi olisi päivitettävä säännöllisesti. Kuulemismenettely ja sen tulokset olisi julkistettava, ja tästä veloitteesta vapautettava erityinen fyysinen infrastruktuuri olisi ilmoitettava komissiolle.
- (31) Johdonmukaisuuden varmistamiseksi keskitetyn tietopisteen tehtäviä hoitavien toimivaltaisten elinten, direktiivin (EU) 2018/1972 mukaisia tehtäviään hoitavien kansallisten sääntelyviranomaisten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten, kuten kiinteistörekisteristä tai direktiivin 2007/2/EY (INSPIRE) täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten, alueellisten tai paikallisten viranomaisten, olisi tapauksen mukaan kuultava toisiaan ja tehtävä yhteistyötä keskenään. Tällaisen yhteistyön

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

tavoitteena olisi oltava verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten, myös huomattavan markkinavoiman yrityksiä nimettyjen yritysten (huomattavan markkinavoiman operaattoreiden), työpanoksen minimoiminen, kun ne noudattavat avoimuusvelvoitteitaan fyysistä infrastruktuuria koskevien tietojen asettamisessa saataville. Jos huomattavan markkinavoiman operaattorin fyysisestä infrastruktuurista vaaditaan erilainen tietokokonaisuus, tällaisen yhteistyön olisi johdettava hyödyllisten yhteyksien ja synergioiden luomiseen huomattavaan markkinavoimaan liittyvän tietokannan ja keskitetyn tietopisteen välille sekä tietojen keruuta ja toimittamista koskeviin oikeasuhteisiin yhteisiin käytäntöihin helposti vertailtavien tulosten aikaansaamiseksi. Yhteistyöllä olisi myös pyrittävä helpottamaan fyysistä infrastruktuuria koskevien tietojen saatavuutta kansalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jos sääntelyvelvoitteita muutetaan tai ne peruutetaan, asianomaisten osapuolten olisi voitava sopia parhaista ratkaisuista fyysistä infrastruktuuria koskevien tietojen keräämisen ja toimittamisen mukauttamiseksi uusiin sovellettaviin sääntelyvaatimuksiin.

- (32) Rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevaa avoimuusvelvoitetta ei tarvitse soveltaa rakennusteknisiin töihin kansalliseen turvallisuuteen liittyvien syiden perusteella tai hätätilanteessa. Näin voi olla toteutettujen rakennusteknisten töiden osalta, jos riskinä on, että maa- ja vesirakennustöiden ja niihin liittyvien laitosten huonontumisprosesseista, jotka johtuvat tuhoisista luonnon tai inhimillisistä tekijöistä, aiheutuu yleinen vaara, ja kyseisiä töitä tarvitaan niiden turvallisuuden tai purkamisen varmistamiseksi. Avoimuuden vuoksi jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle tällaisissa olosuhteissa toteutettavien rakennusteknisten töiden tyypit ja julkaistava ne keskitetyn tietopisteen kautta.
- (33) Jotta voidaan varmistaa huomattavat säästöt ja minimoida haitat, joita uusien sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotto aiheuttaa alueelle, olisi kiellettävä sääntelyrajoitukset, jotka pääsääntöisesti estävät verkon ylläpitäjiä neuvottelemasta rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevista sopimuksista erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa varten. Jos rakennusteknisiä töitä ei rahoiteta julkisista varoista, tämä asetus ei saisi rajoittaa verkon ylläpitäjien mahdollisuutta tehdä rakennusteknisten töiden koordinoituisopimuksia omien investointi- ja liiketoimintasuunnitelmiansa mukaisesti ja haluamassaan aikataulussa.

- (34) Jäsenvaltioiden olisi maksimoitava kokonaan tai osittain julkisin varoin rahoitettavien rakennusteknisten töiden tulokset hyödyntämällä näiden töiden myönteisiä ulkoisvaikutuksia eri toimialoilla ja varmistamalla tasavertaiset mahdollisuudet käytettävissä olevan ja suunnitellun fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotossa. Julkisin varoin rahoitettujen rakennusteknisten töiden päätarkoitukseen ei saisi kohdistua kielteisiä vaikutuksia. Verkon ylläpitäjän, joka toteuttaa kyseiset rakennustekniset työt suoraan tai välillisesti (esimerkiksi alihankkijan kautta), olisi kuitenkin toteutettava erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien käyttöönoton koordinoitua koskevat oikea-aikaiset ja kohtuulliset pyynnöt oikeasuhteisin, syrjimättömin ja avoimin ehdoin. Pyyntöjen esittäneen operaattorin olisi esimerkiksi katettava kaikki lisäkustannukset, myös viivästyksistä aiheutuvat, ja pidettävä alkuperäisiin suunnitelmiin tehtävät muutokset mahdollisimman vähäisinä. Nämä säännökset eivät saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuteen varata kapasiteettia sähköisiä viestintäverkkoja varten, vaikka erityisiä pyyntöjä ei olisi esitetty. Näin jäsenvaltiot voivat vastata fyysisten infrastruktuurien tulevaan kysyntään, jotta voidaan maksimoida rakennusteknisten töiden arvo, tai toteuttaa toimenpiteitä, joilla annetaan muuntotyypisten verkkojen, kuten liikenne-, kaasu- tai sähköverkkojen, ylläpitäjille samanlaiset oikeudet koordinoita rakennusteknisiä töitä.
- (35) Joissakin tapauksissa, erityisesti maaseudulla, syrjäisillä alueilla tai harvaan asutuilla alueilla tehtävien käyttöönottojen osalta, **verkon ylläpitäjiä koskeva** rakennusteknisten töiden koordinoituvuus saattaa vaarantaa käyttöönottojen taloudellisen elinkelpoisuuden ja viime kädessä estää markkinaehdoin toteutetut investoinnit. Sen vuoksi yritykselle, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, esitettyä rakennusteknisten töiden koordinoituvuutta voidaan pitää erityisissä olosuhteissa kohtuuttomana. Näin olisi oltava erityisesti, jos pyynnön esittänyt yritys, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota sähköisiä viestintäverkkoja, ei ole ilmaissut aikomustaan ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoja kyseisellä alueella (joko verkon uutena käyttöönottona, parannuksena tai laajenuksena) ja jos oli esitetty pyyntö ilmoittaa aikomuksesta ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoja nimetyillä alueilla tai sitä koskeva ennuste (direktiivin (EU) 2018/1972 22 artiklan mukaisesti) tai on pidetty unionin valtioneuvoston päätöksen mukainen julkinen

kuuleminen. Jos tällaisia ennusteita tai pyyntöjä on esitetty ja/tai julkisia kuulemisia on pidetty useampia kuin yksi, olisi otettava huomioon ainoastaan kiinnostuksenilmaisun puuttuminen viimeisimmässä tilanteessa, joka kattaa ajanjakson, jonka aikana rakennusteknisten töiden koordinoitua koskeva pyyntö esitetään. Jotta voidaan varmistaa mahdollisuus käyttää käyttöön otettua infrastruktuuria tulevaisuudessa, rakennustekniset työt suorittavan yrityksen, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, olisi taattava, että se ottaa käyttöön fyysisen infrastruktuurin, jonka kapasiteetti on riittävä, ottaen huomioon komission antamat ohjeet. Tällä ei rajoiteta julkisten varojen osoittamista koskevien sääntöjen ja ehtojen eikä valtioneuvoston sääntöjen soveltamista.

- (36) Lähestymistapojen johdonmukaisuuden varmistamiseksi, **ottaen samalla huomioon erilaiset tilanteet jäsenvaltioissa, komission olisi** tiiviissä yhteistyössä Euroopan sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) kanssa **viimeistään tämän asetuksen voimaantulopäivään mennessä annettava** ohjeita, jotka liittyvät rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevien säännösten soveltamiseen, muun muassa kustannusten jakamiseen. Sidosryhmien ja **erityisesti** kansallisten riitojenratkaisuelinten näkemykset olisi otettava asianmukaisesti huomioon, kun ohjeita laaditaan. **Kun otetaan huomioon jäsenvaltioille rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevien säännösten soveltamisessa myönnetty joustovara ja jotta parannetaan tehokkuutta, komission ohjeissa olisi huolehdittava asianmukaisesta tarkkuustasosta.**
- (37) Tehokas koordinoitua voi auttaa vähentämään kustannuksia ja viivästyksiä sekä käyttöönottohäiriöitä, jotka voivat johtua paikalla ilmenevistä ongelmista. Yhtenä esimerkkinä siitä, että rakennusteknisten töiden koordinoitua voi olla selkeää hyötyä, ovat monialaiset hankkeet 5G-käytävien käyttöönottamiseksi liikenneväylillä, kuten maanteilla, rautateilla ja sisävesiväylillä. Nämä hankkeet voivat usein edellyttää myös suunnittelun koordinoitua tai yhteissuunnittelua, joka perustuu hankkeen osallistujien väliseen varhaiseen yhteistyöhön. Osana yhteissuunnittelua asianomaiset osapuolet voivat sopia etukäteen fyysisen infrastruktuurin käyttöönottopoluista sekä käytettävästä teknologiasta ja laitteista ennen rakennusteknisten töiden koordinoitua. Sen vuoksi rakennusteknisten töiden koordinoitua koskeva pyyntö olisi jätettävä mahdollisimman pian.

- (38) Sähköisten viestintäverkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon saatetaan tarvita monia erilaisia lupia, jotta kansallisia ja unionin yleisiä etuja voidaan suojella. Näitä voivat olla kaivuu-, rakennus-, kaavoitus-, ympäristö- ja muut luvat sekä asennusoikeudet. Erityyppisten sähköisten viestintäverkkojen tai liitännäistoimintojen käyttöönottoon tarvittavien lupien ja asennusoikeuksien määrä sekä käyttöönoton paikallinen luonne voivat edellyttää erilaisten menettelyjen ja ehtojen soveltamista, mikä voi aiheuttaa vaikeuksia verkon käyttöönotossa. Sen vuoksi käyttöönoton helpottamiseksi kaikkia sääntöjä, jotka koskevat lupien ja asennusoikeuksien myöntämiseen sovellettavia ehtoja ja menettelyjä, olisi yksinkertaistettava ja johdonmukaistettava **ja mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaistettava** kansallisella tasolla **kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestystä kunnioittaen. Jotta voitaisiin vähentää hallinnollista taakkaa ja varmistaa lyhyemmät aikataulut lupamenettelyyn, jäsenvaltioiden olisi nimitettävä yksi koordinointielin silloin, kun yhteen pyyntöön liittyvien useiden eri lupien ja asennusoikeuksien myöntämiseen osallistuu useita toimivaltaisia viranomaisia. Kyseiselle elimelle olisi annettava tehtäväksi helpottaa koordinointia asiaan liittyvien eri toimivaltaisten viranomaisten välillä eri mekanismien avulla, myös yhteisillä koordinointimenettelyillä, kuten tarkastuskäynneillä paikan päällä,** samalla kun säilytetään toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kunkin toimivaltaisen viranomaisen oikeus osallistua menettelyyn ja niiden päätöksenteko-oikeudet. **Kunkin asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen olisi asetettava saataville tiedot,** jotka koskevat rakennusteknisten töiden lupiin ja asennusoikeuksiin sovellettavia menettelyjä ja yleisiä ehtoja, ■ keskitetyn tietopisteen kautta. Tämä voisi vähentää monimutkaisuutta sekä lisätä tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä kaikille operaattoreille ja erityisesti uusille tulokkaille ja pienille operaattoreille, jotka eivät toimi kyseessä olevalla alueella. Operaattoreilla olisi lisäksi oltava oikeus toimittaa lupia ja asennusoikeuksia koskevat pyyntönsä sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta. Kyseisten yritysten olisi myös voitava hakea sähköisessä muodossa olevia tietoja pyyntöjensä tilasta ja siitä, onko ne hyväksytyt vai hylätyt.
- (39) Lupamenettelyt eivät saisi **aiheuttaa perusteettomia esteitä** investoinneille tai haitata sisämarkkinoita. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että päätös siitä, myönnetäänkö erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden

liitännäistoimintojen käyttöönottoa koskevia lupia, tehdään **kahden** kuukauden kuluessa ■ lupapyyntöön vastaanottamisesta **alkavan 15 päivän määräajan päättymisestä tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistetussa määräajassa, sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Jäsenvaltioiden olisi otettava kansallisessa lainsäädännössään käyttöön kannustimia toimivaltaisille viranomaisille lupien myöntämiseen tai epäämiseen nopeammin kuin lainsäädännössä edellytetään. Toimivaltaisen viranomaisen olisi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voitava pidentää kahden kuukauden määräaikaa enintään kolmella kuukaudella. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi vahvistettava etukäteen yhdenmukaistetulla tavalla pidentämisen kriteerit ja perusteet.** Tämä ei vaikuta muihin menettelyn asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan lupamenettelyyn kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saisi rajoittaa tai estää erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoa tai vähentää niiden käyttöönoton taloudellista houkuttelevuutta. Ne eivät etenäkään saisi estää lupien ja asennusoikeuksien myöntämismenettelyjä etenemästä mahdollisuuksien mukaan rinnakkain tai vaatia operaattoreita hankkimaan tietyn tyyppinen lupa ennen kuin ne voivat hakea muun tyyppisiä lupia. Toimivaltaisten olisi perusteltava toimivaltaansa kuuluvien lupien tai asennusoikeuksien mahdolliset epäämiset objektiivisin, avoimin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin ehdoin. **Toimivaltaisten viranomaisten olisi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, kun verkon ylläpitäjät eivät niistä riippumattomista syistä pysty suorittamaan töitä myönnetyn luvan voimassaoloaikana, ja samoja töitä koskevan toistuvan hakuprosessin välttämiseksi sallittava kyseisten lupien voimassaolon pidentäminen pyynnöstä. Toimivaltaisten viranomaisten olisi pidennysaikaa määrittäessään otettava huomioon kunkin yksittäisen tapauksen olosuhteet, töiden tyyppi ja töiden loppuunsaattamiseen tarvittava aika. Pidennysaika ei saisi ylittää alkuperäiselle luvulle myönnettyä enimmäisaikaa.**

- (40) Toimivaltaisten viranomaisten **olisi** määritettävä lupapyyntöön täydellisyys 15 päivän kuluessa sen vastaanottamisesta, jotta tarpeettomat viivästyksset vältetään. ■ **Kahden kuukauden määräajan olisi alettava kulua**, elleivät toimivaltaiset viranomaiset ole pyytäneet hakijaa toimittamaan puuttuvia tietoja kyseisen määräajan kuluessa.

■ Toimivaltaisten viranomaisten olisi *voitava pyytää puuttuvia tietoja 15 päivän määräajan päätyttyä keskitetyn tietopisteen kautta edellyttäen, että noudatetaan kahden kuukauden määräaika, jonka kuluessa on päätettävä erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoa koskevien lupien myöntämisestä.* Jos erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien käyttöönottoon tarvitaan lupien lisäksi asennusoikeuksia, toimivaltaisten viranomaisten olisi direktiivin (EU) 2018/1972 43 artiklassa säädetyistä poiketen myönnettävä tällaiset asennusoikeudet *kahden* kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Muita asennusoikeuksia, joita ei tarvita rakennusteknisiä töitä koskevien lupien yhteydessä, olisi edelleen myönnettävä kuuden kuukauden kuluessa direktiivin (EU) 2018/1972 43 artiklan mukaisesti. Sellaisilla operaattoreilla olisi oltava oikeus korvaukseen, jolle aiheutuu vahinkoa siitä, että toimivaltainen viranomainen ei ole noudattanut lupien tai asennusoikeuksien myöntämiseen sovellettavia määräaikoja.

- (41) *Jotta erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tietyt elementit voitaisiin vapauttaa unionin tasolla vahvistetusta lupia koskevasta vaatimuksesta ja rajoittamatta lisävapautuksia, joita jäsenvaltiot voisivat ottaa käyttöön, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti tämän asetuksen täydentämiseksi hyväksymällä luettelo, jossa vahvistetaan sellaisten erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönoton vähimmäisluokat, joihin ei sovelleta minkäänlaista lupamenettelyä. Vapautukset lupamenettelystä voisivat kattaa myös olemassa olevien kunnossapitotöiden tai asennusten tekniset parannukset, pienimuotoiset rakennustekniset työt, kuten kaivutyöt, ja lupien uusimisen. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston*

asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

- (42) Jotta tällaisten lupien ja asennusoikeuksien myöntämismenettelyt saataisiin päätökseen kohtuullisissa määräajoissa, kuten tietyistä kansallisen tason nykyaikaistamiskäytännöistä ja hyvistä hallintokäytännöistä käy ilmi, on tarpeen laatia hallinnon yksinkertaistamista koskevat periaatteet. Tähän olisi kuuluttava muun muassa ennakkolupaa koskevan velvoitteen rajoittaminen tapauksiin, joissa se on välttämätöntä, ja toimivaltaisten viranomaisten hiljaisen hyväksynnän käyttöönotto tietyn ajan kuluttua. *Niiden jäsenvaltioiden, joiden kansallisessa oikeusjärjestelmässä ei ole hallinnollisen hiljaisen hyväksynnän periaatetta, olisi voitava soveltaa hiljaista hyväksyntää tai ottaa käyttöön vaihtoehtoisia keinoja varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset noudattavat lupien myöntämiselle tai epäämislle asetettua määräaika. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava pitää voimassa tai ottaa käyttöön yksinkertaistettu luvanantomenettely tai ennakoilmoitusmenettelyjä, joita kansallisen lainsäädännön nojalla voi olla olemassa ja joita sovelletaan erittäin suuren kapasiteetin verkkojen minkä tahansa elementin tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon.* Lisäksi niiden käyttöönottoluokkien osalta, jotka on vapautettu luvista unionin lainsäädännön nojalla, ei pitäisi enää edellyttää kansallisen lainsäädännön mukaisia lupia.
- (43) Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien käyttöönoton helpottamiseksi lupaan liittyvät maksut, lukuun ottamatta asennusoikeuksia, olisi rajoitettava hallinnollisiin kustannuksiin, jotka liittyvät lupapyynnön käsittelyyn direktiivin (EU) 2018/1972 16 artiklassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti, *ja niissä olisi otettava ne huomioon.* Asennusoikeuksien osalta *toimivaltaisten viranomaisten olisi vahvistettava maksut ottaen huomioon* direktiivin (EU) 2018/1972 42 ja 43 artiklan säännökset. *Jäsenvaltioiden olisi edistettävä alue- ja paikallispolitiikan yhdenmukaistamista siltä osin kuin on kyse kriteereistä, jotka koskevat maksujen vahvistamista asennusoikeuksille julkisella maalla, ja vaihdettava parhaita käytäntöjä toimivaltaisten viranomaisten kesken.*
- (44) Päätöksessä (EU) 2022/2481 esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että vuoteen 2030 mennessä kaikilla tietyissä sijaintipaikoissa olevilla loppukäyttäjillä on mahdollisuus gigabittiyhteyden verkon liityntäpisteeseen saakka, ja kaikki seuraavan

sukupolven langattomat nopeat verkot, joiden suorituskyky on vähintään 5G-verkon tasoinen, kattavat kaikki asutut alueet teknologianeutraaliuden periaatteen mukaisesti. Gigabittiverkkojen tarjoamista loppukäyttäjille olisi helpotettava erityisesti kuituyhteyksiä tukevan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin avulla. Rakennuksen varustaminen rakennusvaiheessa pienoiskanavilla kaapelointia varten aiheuttaa vain vähäisiä lisäkustannuksia, kun taas gigabitti-infrastruktuurin jälkiasentaminen rakennuksiin voi muodostaa merkittävän osan gigabittiverkon käyttöönoton kustannuksista. Sen vuoksi kaikki uudet ja peruskorjattavat rakennukset olisi varustettava fyysisellä infrastruktuurilla ja kiinteistön kuitukaapeleilla, joiden avulla loppukäyttäjät voidaan liittää gigabittinopeuksiin. Uudet ja peruskorjattavat monen asunnon kiinteistöt olisi myös varustettava liityntäpisteellä, johon on pääsy yhdellä tai useammalla yrityksellä, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja. Kiinteistöjen rakennuttajien olisi lisäksi huolehdittava siitä, että kukin asunto varustetaan tyhjällä kaapelikanavalla, joka päättyy monen asunnon kiinteistön sisä- tai ulkopuolella sijaitsevaan liityntäpisteeseen. Loppukäyttäjän sijaintipaikassa energiatehokkuuden parantamiseksi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU¹⁴ mukaisesti) tehtävät olemassa olevien rakennusten peruskorjaukset tarjoavat myös mahdollisuuden varustaa kyseiset rakennukset kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla, kiinteistön kuitukaapeleilla ja monen asunnon kiinteistöjen osalta liityntäpisteellä.

- (45) Mahdollisuutta varustaa rakennus kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla, liityntäpisteellä tai kiinteistön kuitukaapeleilla saatetaan pitää suhteettomana kustannuksiin nähden, erityisesti uusien yhden asunnon kiinteistöjen tai peruskorjattavien rakennusten osalta. Tämä voi perustua objektiivisiin syihin, kuten räätälöityihin kustannusarvioihin, sijaintiin liittyviin taloudellisiin syihin tai kaupunkiperinnön suojeluun tai ympäristöön liittyviin syihin (esimerkiksi tietäntyyppisten muistomerkkien osalta).
- (46) Mahdollisten ostajien ja vuokralaisten olisi voitava tunnistaa rakennukset, jotka on varustettu kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisillä infrastruktuureilla, liityntäpisteellä ja kiinteistön kuitukaapeleilla ja joilla näin ollen on huomattavat

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).

kustannussäästömahdollisuudet. Myös rakennusten kuituvalmiutta olisi edistettävä. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi kehitettävä pakollinen ”kuituyhteyksiä tukeva” -merkintä rakennuksille, jotka on varustettu tällaisella infrastruktuurilla, liityntäpisteellä ja kiinteistön kuitukaapeleilla tämän asetuksen mukaisesti.

- (47) Yritykset, jotka tarjoavat tai joilla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja ja jotka ottavat käyttöön gigabittiverkkoja tietyllä alueella, voisivat saavuttaa merkittäviä mittakaavaetuja, jos ne voisivat liittää verkkonsa rakennuksen liityntäpisteeseen käyttämällä olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria ja palauttamalla töiden kohteena oleva alue ennalleen. Tämän olisi oltava mahdollista riippumatta siitä, onko tilaaja ilmaissut nimenomaisen kiinnostuksensa palveluun kyseisenä ajankohtana, ja edellyttäen, että vaikutus yksityiseen omaisuuteen on mahdollisimman vähäinen **ja että omistusoikeutta kunnioitetaan täysimääräisesti**. Kun verkko on liitetty liityntäpisteeseen, verkkoon voidaan liittää lisäasiakkaita huomattavasti alhaisemmin kustannuksin, erityisesti käyttämällä kuituyhteyksiä tukevaa rakennuksen sisäistä kiinteistökaapelointia, jos se on jo olemassa. Tämä tavoite täyttyy myös silloin kun kiinteistö itsessään on jo varustettu gigabittiverkolla, johon tarjotaan käyttöoikeus läpinäkyvin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin mille tahansa yleisen viestintäverkon tarjoajalle, jolla on kiinteistössä aktiivinen tilaaja. Tällainen tilanne saattaa olla erityisesti jäsenvaltioissa, jotka ovat toteuttaneet toimenpiteitä direktiivin (EU) 2018/1972 44 artiklan mukaisesti.
- (48) Jotta voidaan osaltaan varmistaa gigabittiverkkojen saatavuus loppukäyttäjille, uusissa ja peruskorjattavissa rakennuksissa olisi oltava kuituyhteyksiä tukeva kiinteistön fyysinen infrastruktuuri, kiinteistön kuitukaapelit ja monen asunnon kiinteistöjen osalta liityntäpiste. Jäsenvaltioilla olisi oltava tietty määrä joustoa tämän saavuttamiseksi. Tällä asetuksella ei näin ollen pyritä yhdenmukaistamaan asiaan liittyviä kustannuksia koskevia sääntöjä, muun muassa niitä, jotka koskevat niiden kustannusten kattamista, jotka aiheutuvat rakennusten varustamisesta kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla, kiinteistön kuitukaapeleilla ja liityntäpisteellä.
- (49) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja kansallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä standardit tai tekniset eritelmät, joita tarvitaan uusien ja peruskorjattavien rakennusten varustamiseksi kuituyhteyksiä tukevalla

kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla ja kiinteistön kuitukaapeleilla sekä uusien ja peruskorjattavien monen asunnon kiinteistöjen varustamiseksi liityntäpisteellä. Näiden standardien tai teknisten eritelmien olisi sisällettävä vähintään seuraavat tiedot: rakennuksen liityntäpisteen eritelmät, kuituliitännän eritelmät, kaapelien eritelmät, pistokeliitännän eritelmät, putkia tai mikrokanavia koskevat eritelmät, tekniset eritelmät, joita tarvitaan *sähkö- ja kuitukaapelien* häiriöiden estämiseksi, ja pienin taivutussäde. Jäsenvaltioiden olisi asetettava rakennuslupien myöntämisen edellytykseksi se, että kyseinen uusi rakennushanke tai rakennuslupaa edellyttävä peruskorjaushanke on vahvistettuun testausselosteeseen perustuvien standardien tai teknisten eritelmien mukainen. Jäsenvaltioiden olisi myös perustettava sertifiointijärjestelmiä, joiden avulla voidaan osoittaa standardien tai teknisten eritelmien noudattaminen ja saada ”kuituyhteyksiä tukeva” -merkintä. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi otettava huomioon sertifiointijärjestelmiin direktiivin 2010/31/EU nojalla sovellettavat menettelyvaatimukset ja harkittava myös mahdollisuutta käynnistää molemmat pyyntömenettelyt yhdessä, jotta voidaan välttää tämän asetuksen nojalla perustettuun sertifiointijärjestelmään liittyvän byrokratian lisääntyminen.

- (50) Digitaalisesta osallisuudesta koituvien yhteiskunnallisten hyötyjen vuoksi ja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton taloudelliset vaikutukset huomioon ottaen tapauksissa, joissa loppukäyttäjien tiloja ei ole varustettu passiivisella tai aktiivisella kuituyhteyksiä tukevalla infrastruktuurilla eikä käytettävissä ole vaihtoehtoja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tarjoamiseksi tilaajalle, yleisten viestintäverkkojen tarjoajilla olisi oltava oikeus liittää verkkonsa yksityisiin tiloihin omalla kustannuksellaan edellyttäen, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä *ja että omistusoikeutta kunnioitetaan täysimääräisesti* esimerkiksi käyttämällä rakennuksessa jo olevaa fyysistä infrastruktuuria mahdollisuuksien mukaan uudelleen ja huolehtimalla siitä, että töiden kohteena olevat alueet palautetaan kaikilta osin ennalleen.
- (51) Kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevien pyyntöjen olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan, kun taas kuitukaapelien käyttöoikeutta koskevien pyyntöjen olisi kuuluttava direktiivin (EU) 2018/1972 soveltamisalaan. Kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus voitaisiin lisäksi evätä, jos

kiinteistön kuitukaapelien käyttöoikeus asetetaan saataville oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin, mukaan lukien hinta.

(52) Lähestymistapojen johdonmukaisuuden varmistamiseksi, ***ottaen samalla huomioon erilaiset tilanteet jäsenvaltioissa, komission olisi*** tiiviissä yhteistyössä BERECin kanssa ***annettava tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivään mennessä*** ohjeita, jotka liittyvät kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevien säännösten soveltamiseen, muun muassa infrastruktuurin käyttöoikeutta koskeviin ehtoihin ja edellytyksiin. Sidosryhmien ja ***erityisesti*** kansallisten riitojenratkaisuelinten näkemykset olisi otettava asianmukaisesti huomioon, kun ohjeita laaditaan, ***sen varmistamiseksi, että tällaiset ohjeet eivät heikentäisi vakiintuneita periaatteita, ne olisivat kansallisten riitojenratkaisuelinten menettelysääntöjen mukaisia eivätkä ne olisi haitallisia uusien erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton kannalta. Kun otetaan huomioon jäsenvaltioille näiden säännösten soveltamisessa myönnetty joustovara ja jotta taataan tehokkuus, komission ohjeissa olisi huolehdittava asianmukaisesta tarkkuustasosta.***

(53) Keskitettyjen tietopisteiden palvelut olisi toteutettava täysin sähköisesti, jotta voidaan edistää hallinnollisten menettelyjen nykyaikaistamista ja ketteryyttä sekä vähentää erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotonmenettelyjen kustannuksia ja niihin käytettyä aikaa. Tätä varten keskitettyjen tietopisteiden olisi tarjottava helppo pääsy tarvittaviin digitaalisiin välineisiin, kuten verkkoportaaleihin, digitaalisiin alustoihin ja digitaalisiin sovelluksiin. Välineiden avulla olisi voitava tehokkaasti saada vähimmäistiedot olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista ja suunnitelluista rakennusteknisistä töistä sekä mahdollisuus pyytää tietoja. Näiden digitaalisten välineiden olisi myös mahdollistettava pääsy lupien ja asennusoikeuksien myöntämistä koskeviin sähköisiin hallinnollisiin menettelyihin sekä niihin liittyviin tietoihin sovellettavista ehdoista ja menettelyistä. Jos jäsenvaltioon on perustettu useampi kuin yksi keskitetty tietopiste, kaikkien keskitettyjen tietopisteiden olisi oltava helposti ja saumattomasti saatavilla sähköisesti kansallisen keskitetyn digitaalisen yhteyspisteen kautta. Tällä yhteyspisteellä olisi oltava yhteinen käyttöliittymä, jolla varmistetaan pääsy verkossa oleviin keskitettyihin tietopisteisiin. Kansallisen keskitetyn digitaalisen yhteyspisteen olisi helpotettava operaattoreiden ja

keskitettyjen tietopisteiden tehtäviä hoitavien toimivaltaisten viranomaisten välistä vuorovaikutusta.

- (54) Jäsenvaltioiden olisi voitava tukeutua digitaalisiin välineisiin, kuten verkkoportaleihin, digitaalisiin alustoihin ja digitaalisiin sovelluksiin, jotka saattavat olla jo saatavilla paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla, ja tarvittaessa parantaa niitä keskitetyn tietopisteen tehtävien suorittamiseksi edellyttäen, että ne noudattavat tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita. Tähän sisältyy pääsy kansallisen keskitetyn digitaalisen yhteyspisteen kautta ja kaikkien tässä asetuksessa säädettyjen toimintojen saatavuus. Yhden kerran periaatteen ja tietojen minimoinnin ja tarkkuuden periaatteiden noudattamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava tarvittaessa integroida muita digitaalisia alustoja tai sovelluksia, jotka tukevat keskitettyjä tietopisteitä. Esimerkiksi digitaaliset alustat tai sovellukset, jotka tukevat olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin keskitettyjä tietopisteitä, voitaisiin liittää yhteen tai integroida kokonaan tai osittain suunniteltuja rakennusteknisiä töitä ja lupien myöntämistä koskevien alustojen tai sovellusten kanssa. ***Jotta voitaisiin välttää päällekkäisyydet ja varmistaa saumaton integrointi, jäsenvaltioiden olisi tehtävä kattava arviointi kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla jo olemassa olevista digitaalisista välineistä ja hyödynnettävä parhaita käytäntöjä keskitettyä tietopistettä suunnitellessaan.***
- (55) Jotta tämän asetuksen mukaisten keskitettyjen tietopisteiden tehokkuus voidaan varmistaa, jäsenvaltioiden olisi huolehdittava riittävästä resursseista ja siitä, että tarvittavat tiettyä maantieteellistä aluetta koskevat tiedot ovat helposti saatavilla. Tiedot olisi esitettävä riittävän yksityiskohtaisina, jotta ne olisivat mahdollisimman tehokkaita annettujen tehtävien kannalta, myös paikallisessa kiinteistörekisterissä. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat harkita mahdollisia synergioita ja mittakaavaetuja, joita voidaan saada Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY¹⁵ 6 artiklassa tarkoitettujen keskitettyjen asiointipisteiden sekä muiden suunniteltujen tai olemassa olevien sähköisen hallinnon ratkaisujen avulla nykyisten rakenteiden hyödyntämiseksi ja käyttäjille koituvien hyötyjen maksimoimiseksi.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla ([EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36](#)).

Samoin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1724¹⁶ tarkoitetun yhteisen digitaalisen palveluväylän olisi oltava yhteydessä keskitettyihin tietopisteisiin.

- (56) Kustannukset, jotka aiheutuvat kansallisen keskitetyn digitaalisen yhteyspisteen, keskitettyjen tietopisteiden ja tämän asetuksen säännösten noudattamiseksi tarvittavien digitaalisten välineiden perustamisesta, voivat olla kokonaan tai osittain kelpoisia rahoitustukeen, jota myönnetään unionin rahastoista, kuten Euroopan aluekehitysrahaston erityistavoitteesta ”kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa edistämällä innovatiivisia ja älykkäitä taloudellisia muutoksia sekä alueellisia tieto- ja viestintätekniisiä yhteyksiä”¹⁷; Digitaalinen Eurooppa -ohjelman¹⁸ erityistavoitteesta ”digitaalisten valmiuksien käyttöönotto ja paras käyttö” sekä yhteentoimivuus sekä elpymis- ja palautumistukivälineen¹⁹ pilareista digitaalinen muutos sekä älykäs, kestävä ja osallistava kasvu, mukaan lukien taloudellinen yhteenkuuluvuus, työpaikat, tuottavuus, kilpailukyky, tutkimus, kehittäminen ja innovointi, sekä toimivat sisämarkkinat, joilla on vahvoja pk-yrityksiä. Edellytyksenä on, että niissä asetetut tavoitteet ja tukikelpoisuusperusteet täyttyvät.
- (57) Jos fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta tai rakennusteknisten töiden koordinointia koskevien kaupallisten neuvottelujen aikana syntyy erimielisyyttä teknisistä ja kaupallisista ehdoista ja edellytyksistä, kunkin osapuolen olisi voitava saattaa asia kansallisen tason riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi ratkaisun määräämiseksi osapuolille, jotta vältetään perusteettomat kieltäytymiset pyynnön täyttämisestä tai kohtuuttomien ehtojen asettaminen. Riitojenratkaisuelimen olisi käyttöoikeuden hintoja tai koordinoitujen rakennusteknisten töiden kustannusten jakamista määrittäessään varmistettava, että käyttöoikeuden tarjoajalla ja verkon ylläpitäjillä, jotka suunnittelevat rakennusteknisiä töitä, on oikeudenmukaiset mahdollisuudet periä

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta ([EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1](#)).

¹⁷ Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058 (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60) 3 artiklan 1 kohdan a alakohhta.

¹⁸ Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/694 (EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1) 8 artikla.

¹⁹ Elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17) 3 artikla.

takaisin kustannukset, jotka aiheutuvat niiden fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden tarjoamisesta tai suunniteltujen rakennusteknisten töiden koordinoinnista. Tässä olisi otettava huomioon asiaa koskevat komission ohjeet, erityiset kansalliset olosuhteet, mahdollisesti käyttöön otetut tariffirakenteet ja kansallisen sääntelyviranomaisen mahdollisesti aiemmin toteuttamat korjaavat toimenpiteet. Riitojenratkaisuelimen olisi myös otettava huomioon pyydetyn käyttöoikeuden tai suunniteltujen rakennusteknisten töiden koordinoinnin vaikutus käyttöoikeuksien tarjoajan tai rakennusteknisiä töitä suunnittelevien verkon ylläpitäjien liiketoimintasuunnitelmaan, mukaan lukien niiden tekemät tai suunnittelemat investoinnit, erityisesti investoinnit siihen fyysiseen infrastruktuuriin, johon pyynnössä viitataan.

- (58) Kansallisen riitojenratkaisuelimen olisi ratkaistava riita kohtuullisessa ajassa, jotta voidaan välttää viivästymiset verkkojen käyttöönotossa. Riita on joka tapauksessa ratkaistava viimeistään **kolmen** kuukauden kuluttua riidanratkaisupyynnön vastaanottamisesta, kun on kyse olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevista riidoista, ja kuukauden kuluessa, kun on kyse fyysisistä infrastruktuuria koskevasta avoimuudesta, suunniteltujen rakennusteknisten töiden koordinoinnista ja suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskevasta avoimuudesta. Riidan ratkaisun viivästymiseen oikeuttavat poikkeukselliset olosuhteet voivat olla sellaisia, joihin riidanratkaisuelimet eivät voi vaikuttaa, kuten päätöksen tekemiseksi tarvittavien tietojen tai asiakirjojen riittämättömyys, mukaan lukien muiden sellaisten toimivaltaisten viranomaisten näkemykset, joita on kuultava, tai asian monimutkaisuus. **Kyseisiä määräaikoja olisi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa oltava mahdollista pidentää enintään kuukaudella.**
- (59) Jos erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon tarvittavan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeudesta, suunnitelluista rakennusteknistä töistä tai niitä koskevista tiedoista syntyy riitoja, riitojenratkaisuelimellä olisi oltava valtuudet ratkaista tällaiset riidat sitovalla päätöksellä. Tällaisen elimen päätökset eivät saisi missään tapauksessa rajoittaa osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi tai toteuttaa muodollista riitojenratkaisua edeltävä tai sen kanssa rinnakkainen sovittelumekanismi, joka voisi tapahtua sovittelun tai ylimääräisen keskustelukierroksen muodossa. **Jotta voitaisiin varmistaa avoimuus ja**

ennakoitavuus sekä parantaa riitojenratkaisumekanismien täytäntöönpanon valvontaa ja luottamusta niitä kohtaan, kansallisten riitojenratkaisuelinten olisi julkaistava päätöksensä avoimella ja selkeällä tavalla keskitetyn tietopisteen kautta luottamuksellisuuden ja liikesalaisuuksien periaatteita noudattaen.

- (60) Tämä asetus ei toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kuitenkaan saisi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta osoittaa tässä asetuksessa säädetyt sääntelytehtävät sellaisille viranomaisille, jotka voivat suorittaa ne parhaiten, noudattaen toimivallan ja valtuuksien jakamista koskevaa kansallista valtiosääntöoikeudellista järjestelmää, ja tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Hallinnollisen taakan vähentämiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä jokin nykyinen elin tai säilyttää direktiivin 2014/61/EU mukaisesti jo nimetyt toimivaltaiset elimet. Toimivaltaiselle elimelle tai toimivaltaisille elimille osoitettuja tehtäviä koskevat tiedot olisi julkaistava keskitetyn tietopisteen kautta ja ilmoitettava komissiolle, jollei sitä ole jo tehty direktiivin 2014/61/EU mukaisesti. Jäsenvaltioille jäävä harkintavalta jakaa keskitetyn tietopisteen tehtävät useammalle kuin yhdelle toimivaltaiselle elimelle ei saisi vaikuttaa niiden kykyyn hoitaa tehokkaasti näitä tehtäviä.
- (61) Nimetyn kansallisen riitojenratkaisuelimen ja keskitetyn tietopisteen tehtäviä hoitavan toimivaltaisen elimen olisi varmistettava puolueettomuus, *poliittinen* riippumattomuus *direktiivin (EU) 2018/1972 nojalla* ja rakenteellinen erottaminen asianomaisiin osapuoliin nähden sekä käytettävä toimivaltuuksiaan puolueettomasti, avoimesti ja viivytyksittä. Niillä on myös oltava asianmukaiset toimivaltuudet ja resurssit.
- (62) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä asianmukaisista, tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, jos tätä asetusta tai toimivaltaisten elinten antamaa sitovaa päätöstä ei noudateta. Seuraamuksia sovelletaan myös tapauksiin, joissa verkon ylläpitäjä tai julkisen sektorin elin antaa keskitetyn tietopisteen kautta harhaanjohtavia, virheellisiä tai puutteellisia tietoja tietoisesti tai törkeän tuottamuksellisesti.
- (63) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joilla pyritään helpottamaan erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin soveltuvien fyysisten infrastruktuurien käyttöönottoa koko unionissa, koska niiden lähestymistavoissa on

edelleen eroja ja direktiivin 2014/61/EU saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on hidasta ja tehotonta. Tarvittavien verkkojen käyttöönottojen ja investointien mittakaavan vuoksi tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (64) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita. Erityisesti tällä asetuksella pyritään varmistamaan, että oikeutta yksityisyyteen, liikesalaisuuksien suojaamista, elinkeinovapautta, omistusoikeutta ja oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin kunnioitetaan täysimääräisesti. Tätä asetusta on sovellettava näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (65) Tähän asetukseen sisältyvät säännökset kattavat kaikki direktiivin 2014/61/EU soveltamisalaan kuuluvat aihealueet, minkä vuoksi mainittu direktiivi olisi kumottava.
- (66) **Tämän asetuksen voimaantulopäivän** ja soveltamisen **alkamispäivän** välisen kuuden kuukauden ajanjakson tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille riittävästi aikaa varmistaa, että niiden kansallinen lainsäädäntö ei sisällä esteitä tämän asetuksen yhdenmukaiselle ja tehokkaalle soveltamiselle. Kuuden kuukauden määräaika ei rajoita tässä asetuksessa säädettyjen sellaisten erityissääntöjen soveltamista, jotka koskevat asetuksessa täsmennettyjen erityissääntösten soveltamista viiveellä. Jäsenvaltioiden on poistettava kansalliset säännökset, jotka ovat päällekkäisiä tai ristiriidassa tämän asetuksen kanssa, asetuksen soveltamisen alkamisajankohtaan mennessä. Mitä tulee uuden lainsäädännön antamiseen tänä aikana, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdasta seuraa, että jäsenvaltioilla on vilpittömän yhteistyön mukainen velvollisuus olla ryhtymättä toimiin, jotka olisivat ristiriidassa unionin tulevien oikeussääntöjen kanssa,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tämän asetuksen tarkoituksena on helpottaa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen

käyttöönottoa ja kannustaa siihen edistämällä olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä ja mahdollistamalla uuden fyysisen infrastruktuurin tehokkaampi käyttöönotto, jotta tällaiset verkot voidaan ottaa käyttöön nopeammin ja alhaisemmin kustannuksin.

2. Jos jokin tämän asetuksen säännös on ristiriidassa direktiivin (EU) 2018/1972, direktiivin 2002/2022/EY *tai direktiivin (EU) 2022/2555* säännöksen kanssa, näiden direktiivien asiaan liittyvät säännökset ovat ensisijaisia.
3. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön unionin lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, jotka sisältävät ■ yksityiskohtaisempia säännöksiä, *jotka täydentävät tässä asetuksessa säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia tai menevät niitä pidemmälle*, jos niiden tarkoituksena on edistää olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä tai mahdollistaa uuden fyysisen infrastruktuurin tehokkaampi käyttöönotto.
4. Poiketen siitä, mitä *tämän artiklan* 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot eivät saa pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisessa lainsäädännössään säännöksiä, jotka poikkeavat 3 artiklan 3 ja 6 kohdan, 4 artiklan 4 kohdan, 5 artiklan 2 *kohdan toisen alakohdan* ja 4 kohdan, 6 artiklan 2 kohdan, *7 artiklan 1 kohdan* sekä 8 artiklan 7 ja 8 kohdan säännöksistä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiivin (EU) 2018/1972 määritelmiä.

Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) ’verkon ylläpitäjällä’
 - a) direktiivin (EU) 2018/1972 2 artiklan 29 alakohdassa määriteltyä operaattoria;
 - b) yritystä, joka tarjoaa käyttöön fyysistä infrastruktuuria, joka on tarkoitettu seuraavien tarjoamiseen:
 - i) seuraavien tuottaminen, siirto tai jakelu:
 - kaasu;
 - sähkö, mukaan lukien julkinen valaistus;

- lämpö;
- vesi, mukaan lukien jäte- ja viemäriveden poisjohtaminen tai käsittely sekä sadevesijärjestelmät;

ii) liikennepalvelut, mukaan lukien rautatiet, maantiet, **tunnelit**, satamat ja lentoasemat;

1 a) 'erittäin suuren kapasiteetin verkolla' direktiivin (EU) 2018/1972 2 artiklan 2 alakohdassa määriteltyä erittäin suuren kapasiteetin verkkoa;

2) 'fyysisellä infrastruktuurilla'

- a) mitä tahansa verkon elementtiä, johon on tarkoitus sijoittaa muita verkon elementtejä ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkon elementti, kuten putkia, mastoja, kaapelikanavia, tarkastuskaivoja, kaapelikaivoja, jakokaappeja, antennilaitteistoja, torneja ja pylväitä, sekä rakennuksia tai rakennusten sisäänkäyntejä, **myös kattoja, julkisivun osia** ja kaikkea muuta omaisuutta, mukaan lukien katukalusteet, kuten valaisinpylväät, katukyltit, liikennevalot, mainostaulut, linja-auto- ja raitiovaununpysäkit sekä metroasemat;
- b) jos ne eivät ole osa verkkoa mutta ovat julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa: rakennuksia tai rakennusten sisäänkäyntejä, **myös kattoja, julkisivun osia** sekä muuta omaisuutta, mukaan lukien katukalusteet, kuten valaisinpylväät, katukyltit, liikennevalot, mainostaulut, linja-auto- ja raitiovaununpysäkit sekä metroasemat.

Kaapelit, mukaan lukien pimeä kuitu, sekä verkkojen elementit, joita käytetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/2184²⁰ 2 artiklan 1 alakohdassa määritellyn ihmisten käyttöön tarkoitetun veden toimittamiseen, eivät ole tässä asetuksessa tarkoitettua fyysistä infrastruktuuria;

3) 'rakennusteknisillä töillä' jokaista rakennustöiden, mukaan lukien maa- ja vesirakennustyöt, kokonaistulosta, joka riittää itsessään täyttämään jonkin taloudellisen tai teknisen tarkoituksen ja käsittää yhden tai useamman elementin fyysisestä infrastruktuurista;

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/2184, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (EUVL L 435, 23.12.2020, s. 1).

- 4) 'julkisen sektorin elimellä' valtion viranomaista, alueviranomaista tai paikallisviranomaista, julkisoikeudellista laitosta taikka yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai yhden tai useamman tällaisen julkisoikeudellisen laitoksen muodostamaa yhteenliittymää;
- 5) 'julkisoikeudellisilla laitoksilla' laitoksia, joilla on kaikki seuraavat ominaispiirteet:
 - a) ne on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita, eikä niillä ole teollista tai kaupallista luonnetta;
 - b) ne ovat oikeushenkilöitä;
 - c) niiden rahoitus on kokonaan tai suurimmaksi osaksi peräisin valtiollisilta, alueellisilta tai paikallisilta viranomaisilta taikka muilta julkisoikeudellisilta laitoksilta; tai niiden johto on näiden viranomaisten tai laitosten valvonnan alainen; tai niillä on hallinto-, johto- tai valvontaelin, jonka jäsenistä valtiolliset, alueelliset tai paikalliset viranomaiset taikka muut julkisoikeudelliset laitokset nimittävät yli puolet;
- 6) 'kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla' loppukäyttäjän sijaintipaikassa olevaa fyysistä infrastruktuuria tai laitteistoja, mukaan lukien yhteisomistuksessa olevat elementit, johon on tarkoitus sijoittaa kiinteitä ja/tai langattomia liityntäverkkoja, jos tällaiset liityntäverkot pystyvät välittämään sähköisiä viestintäpalveluja ja yhdistämään rakennuksen liityntäpisteen verkon liityntäpisteeseen;
- 7) 'kiinteistön kuitukaapeilla' loppukäyttäjän sijaintipaikassa olevia valokuitukaapeleita, mukaan lukien yhteisomistuksessa olevat elementit, joilla on tarkoitus välittää sähköisiä viestintäpalveluja ja yhdistää rakennuksen liityntäpisteen verkon liityntäpisteeseen;
- 8) 'kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla' kiinteistön fyysistä infrastruktuuria, johon on tarkoitus sijoittaa valokuituelementtejä;
- 9) 'peruskorjaustöillä' loppukäyttäjän sijaintipaikassa suoritettavia rakennustöitä, mukaan lukien maa- ja vesirakennustyöt, jotka käsittävät kiinteistön fyysistä infrastruktuuria kokonaisuudessaan tai sen merkittävää osaa koskevia rakenteellisia muutoksia ja jotka edellyttävät rakennuslupaa;

- 10) 'luvalla' toimivaltaisen viranomaisen tekemää nimenomaista tai hiljaista päätöstä tai yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen samanaikaisesti tai peräkkäin tekemien nimenomaisten tai hiljaisten päätösten kokonaisuutta, jota yritys tarvitsee toteuttaakseen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien käyttöönottoon tarvittavia rakennustöitä tai maa- ja vesirakennustöitä;
- 11) 'liityntäpisteellä' rakennuksen sisä- tai ulkopuolella sijaitsevaa fyysistä pistettä, jonka kautta yksi tai useampi yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja tarjoava tai niiden tarjoamiseen luvan saanut yritys voi liittää verkkonsa kuituyhteyksiä tukevaan kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin.
- 11 a) 'asennusoikeuksilla' direktiivin (EU) 2018/1972 43 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia.**

3 artikla

Olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

1. ***Verkon ylläpitäjien tai*** julkisen sektorin elinten, joiden omistuksessa tai määräysvallassa fyysinen infrastruktuuri on, **■** on suostuttava ***operaattoreiden*** kaikkiin kohtuullisiin ***kirjallisiin*** pyyntöihin saada kyseisen fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, hinta mukaan lukien, erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöön ottamiseksi. Julkisen sektorin elinten, joiden omistuksessa tai määräysvallassa fyysinen infrastruktuuri on, on myös suostuttava kaikkiin kohtuullisiin käyttöoikeuspyyntöihin syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin. Tällaisissa kirjallisissa pyynnöissä on täsmennettävä fyysisen infrastruktuurin elementit, joiden osalta käyttöoikeutta pyydetään, mukaan lukien tarkka aikataulu.
- 1 a. *Jos se on tarpeen sähköisen viestintäpalvelun jatkuvuuden varmistamiseksi, sellaisen maan omistajien, jolle on asennettu liitännäistoimintoja erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien ottamiseksi käyttöön, on neuvoteltava sellaisten yritysten kanssa, jotka tarjoavat tai joilla on lupa tarjota näitä liitännäistoimintoja, oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin ja kansallisen sopimusoikeuden mukaisesti tällaisen maan käyttöoikeudesta, tällaisen käyttöoikeuden hinta mukaan lukien.***

- 1 b. Sellaisten yksinomaan kaupallisiin tarkoituksiin käytettävien yksityisten rakennusten omistajien, jotka eivät ole osa verkkoa, on myös suostuttava kohtuullisiin pyyntöihin saada näiden rakennusten, näiden rakennusten katot mukaan lukien, käyttöoikeus erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen asentamiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, myös tällaisen käyttöoikeuden hinnan osalta, jos*
- a) alueella, jonka osalta käyttöoikeuspyyntö esitetään, ei ole käytössä erittäin suuren kapasiteetin verkkoa eikä ole todistettua suunnitelmaa ottaa käyttöön tällaista verkkoa vuoden kuluessa siitä, kun verkon ylläpitäjä pyytää käyttöoikeutta;*
 - b) alueella, jonka osalta käyttöoikeuspyyntö esitetään, ei ole verkon ylläpitäjien tai julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa olevaa olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria, joka soveltuu teknisesti erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien sijoittamiseen; tai*
 - c) pyynnön esittänyt operaattori osoittaa, ettei se ole onnistunut saamaan valtiontukea fyysisen infrastruktuurin ottamiseksi käyttöön kyseisellä alueella tai löytämään sopivaa yhteissijoittajaa fyysisen infrastruktuurin ottamiseksi käyttöön alueella, jonka osalta käyttöoikeuspyyntö esitetään.*

Tämä kohta ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta laajentaa velvoitetta suostua kohtuullisiin pyyntöihin saada fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus koskemaan rakennuksia, jotka eivät ole osa verkkoa.

2. Määrittäessään hintoja osana käyttöoikeuden myöntämisen oikeudenmukaisia ja kohtuullisia ehtoja ja edellytyksiä **sekä kohtuuttomien hintojen välttämiseksi** verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten, joiden omistuksessa tai määräysvallassa fyysinen infrastruktuuri on, on otettava huomioon seuraavat seikat:
- a) tarve varmistaa, että käyttöoikeuden tarjoajalla on oikeudenmukaiset mahdollisuudet periä takaisin kustannukset, joita sille aiheutuu sen fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden tarjoamisesta, ottaen huomioon erityiset kansalliset olosuhteet, *erilaiset liiketoimintamallit* ja mahdolliset tariffirakenteet, jotka on otettu käyttöön tosiasiallisen mahdollisuuden antamiseksi kustannusten kattamiseen. Sähköisten viestintäverkkojen osalta on

otettava huomioon myös kaikki kansallisen sääntelyviranomaisen määräämät korjaavat toimenpiteet;

- b) pyydetyin käyttöoikeuden vaikutus käyttöoikeuden tarjoajan liiketoimintasuunnitelmaan, mukaan lukien investoinnit fyysiseen infrastruktuuriin, johon käyttöoikeutta on pyydetty, **sekä tarve varmistaa, että käyttöoikeuden tarjoaja saa sijoitukselleen kohtuullisen tuoton, jossa otetaan huomioon asianomaiset markkinaolosuhteet ja, erityisesti liitännäistoimintojen tarjoajien tapauksessa, niiden erilaiset liiketoimintamallit;**
- c) tapauksessa, jossa käyttöoikeutta pyydetään operaattoreiden fyysiseen infrastruktuuriin, näiden investointien taloudellinen elinkelpoisuus niiden riskiprofiilin perusteella, mahdollinen sijoitetun pääoman tuottoa koskeva aikataulu, mahdolliset vaikutukset, joita käyttöoikeudella on tuotantoketjun loppupään kilpailuun ja sen seurauksena hintoihin ja sijoitetun pääoman tuottoon, mahdolliset verkko-omaisuuden arvonlennukset käyttöoikeuspyynnön tekohetkellä, kaikki investoinnin taustalla olevat liiketoiminnalliset näkökohdat sen tekoajankohtana, erityisesti yhteyksien tarjoamiseen käytettyjen fyysisten infrastruktuurien osalta, sekä käyttöoikeuden hakijalle aiemmin tarjotut mahdollisuudet investoida yhdessä fyysisen infrastruktuurin käyttöönottoon, erityisesti direktiivin (EU) 2018/1972 76 artiklan nojalla, tai osallistua sen yhteiseen käyttöönottoon;
- c a) asianomaisen infrastruktuurin käyttöoikeuden tarjoamisesta aiheutuvat mahdolliset kunnossapitoon ja mukauttamiseen liittyvät lisäkustannukset.*

2 a. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta liitännäistoimintoihin, kun ne toimivat ainoastaan tukkutoiminnan harjoittamisen mallina, jossa tarjotaan fyysinen käyttöoikeus useammalle kuin yhdelle toimintojen sijoittamisen kohteena olevalle yritykselle, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, paitsi jos kansalliset sääntelyviranomaiset perustelevat markkina-analyysin perusteella tarpeen määrätä korjaavia markkinatoimenpiteitä.

3. Verkon ylläpitäjät ja julkisen sektorin elimet, joiden omistuksessa tai määräysvallassa fyysinen infrastruktuuri on, voivat evätä tietyn fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden yhden tai useamman seuraavan **syyn** perusteella:
- a) käyttöoikeuspyynnön kohteena oleva fyysinen infrastruktuuri ei sovellu teknisesti riittävän hyvin 2 kohdassa tarkoitettujen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien sijoittamiseen;
 - b) käytävissä ei ole riittävästi tilaa 2 kohdassa tarkoitettujen erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai liitännäistoimintojen sijoittamiseen, myös sen jälkeen, kun on otettu huomioon käyttöoikeuden tarjoajan tuleva tilantarve, joka on osoitettu riittävällä tavalla;
 - c) asiaan liittyy turvallisuus- ja kansanterveysnäkökohtia;
 - d) on huolta minkä tahansa verkon, erityisesti kriittisen kansallisen infrastruktuurin, eheydestä ja turvallisuudesta;
 - e) on riski siitä, että suunnitellut sähköiset viestintäpalvelut aiheuttavat vakavia häiriöitä muiden palvelujen tarjoamiselle samassa fyysisessä infrastruktuurissa; tai
 - f) käytävissä on saman verkon ylläpitäjän tarjoamia toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoisia keinoja saada tukkutason fyysinen käyttöoikeus sähköisiin viestintäverkkoihin, jotka soveltuvat erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tarjoamiseen, edellyttäen, että tällaista käyttöoikeutta tarjotaan oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin;
- f a) käytävissä on toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoisia keinoja saada fyysinen käyttöoikeus avoimiin, syrjimättömiin sähköisiin viestintäverkkoihin, jotka***
- i) sijaitsevat maaseutualueilla tai syrjäseuduilla,***
 - ii) toimivat pelkän tukkutason mallin pohjalta,***
 - iii) ovat julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa, ja***
 - iv) soveltuvat erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tarjoamiseen edellyttäen, että tällaista käyttöoikeutta tarjotaan oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin.***

Jos käyttöoikeus evätään, verkon ylläpitäjän tai julkisen sektorin elimen, jonka omistuksessa tai määräysvallassa fyysinen infrastruktuuri on, on ilmoitettava käyttöoikeuden hakijalle kirjallisesti epäämisen erityiset ja yksityiskohtaiset syyt kuukauden kuluessa täydellisen käyttöoikeuspyynnön vastaanottamisesta.

4. **Jäsenvaltioiden on perustettava elin**, joka koordinoi julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuspyyntöjä, antaa oikeudellista ja teknistä neuvontaa käyttöoikeusehtoja ja -edellytyksiä koskevissa neuvotteluissa, **myös maan käyttöoikeuden osalta**, sekä helpottaa tietojen toimittamista 10 artiklassa tarkoitetun keskitetyn tietopisteen kautta.
5. Edellä 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä käyttöoikeusvelvoitteita ei sovelleta fyysiseen infrastruktuuriin, johon jo sovelletaan kansallisten sääntelyviranomaisten direktiivin (EU) 2018/1972 nojalla asettamia tai unionin valtioneuvoston päätösten soveltamisesta johtuvia käyttöoikeusvelvoitteita, niin kauan kuin tällaiset käyttöoikeusvelvoitteet ovat voimassa.
6. Julkisen sektorin elimet, joiden omistuksessa tai määräysvallassa rakennukset tai tietyt rakennusluokat ovat, eivät saa soveltaa 1, 2 ja 3 kohtaa kyseisiin rakennuksiin tai rakennusluokkiin arkkitehtonisiin, historiallisiin tai uskonnollisiin arvoihin, luonnonarvoihin tai yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä. Jäsenvaltioiden **sekä alue- ja paikallisviranomaisten** on yksilöitävä tällaiset alueellaan sijaitsevat rakennukset tai rakennusluokat asianmukaisesti perusteltujen, oikeasuhteisten syiden perusteella. Tällaisia rakennuksia tai rakennusluokkia koskevat tiedot on julkaistava keskitetyn tietopisteen kautta ja ilmoitettava komissiolle.
7. Operaattoreilla on oltava oikeus tarjota fyysisen infrastruktuurinsa käyttöoikeutta muiden verkkojen kuin sähköisten viestintäverkkojen tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoa varten.
8. **Sen estämättä, mitä 1 b kohdassa säädetään**, tämän artiklan soveltaminen ei rajoita fyysisen infrastruktuurin omistajan omistusoikeutta, kun verkon ylläpitäjä tai julkisen sektorin elin ei ole omistaja, eikä minkään muun kolmannen osapuolen, kuten maanomistajien ja yksityisomaisuuden omistajien, omistusoikeutta.
9. Kuultuaan sidosryhmiä ja kansallisia riitojenratkaisuelimiä ja tarvittaessa muita unionin asianomaisten alojen toimivaltaisia elimiä tai virastoja **ja otettuaan huomioon**

vakiintuneet periaatteet ja erilaiset tilanteet jäsenvaltioissa komissio antaa tiiviissä yhteistyössä BERECin kanssa ■ ohjeita tämän artiklan soveltamisesta ... päivään ...kuuta ... [tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivä] mennessä.

4 artikla

Fyysistä infrastruktuuria koskeva avoimuus

1. Voidakseen pyytää fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta 3 artiklan mukaisesti jokaisella operaattorilla on oltava oikeus saada pyynnöstä käyttöönsä seuraavat fyysistä infrastruktuuria koskevat vähimmäistiedot sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta:

- a) georeferoitu sijainti ja reitti;
- b) infrastruktuurin tyyppi ja nykyinen käyttö;
- c) yhteyspiste.

Tällaisten vähimmäistietojen on oltava käytettävissä viipymättä oikeasuhteisin, syrjimättömin ja avoimin ehdoin ja joka tapauksessa viimeistään 15 päivän kuluttua tietopyynnön esittämisestä.

Operaattorin, joka pyytää pääsyä tietoihin tämän artiklan nojalla, on täsmennettävä alue, jolla se aikoo ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtejä tai niiden liittämis-toimintoja.

Vähimmäistietojen saantia voidaan rajoittaa vain, jos se on tarpeen julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa olevien tiettyjen rakennusten turvallisuuden, verkkojen turvallisuuden ja eheyden, kansallisen turvallisuuden, kansanterveyden tai yleisen turvallisuuden varmistamiseksi tai luottamuksellisuuden tai yritys- ja liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

1 a. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen vähimmäistietojen lisäksi pyytää tietoja olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista, kuten tietoja fyysisen infrastruktuurin käyttöasteesta.

2. Verkon ylläpitäjien, **mukaan lukien sähköisten viestintäverkkojen ylläpitäjät**, ja julkisen sektorin elinten on asetettava **ainakin** 1 kohdassa tarkoitettut vähimmäistiedot **ja soveltuvien osin 1 a kohdassa tarkoitettut lisätiedot** saataville keskitetyn tietopisteen kautta sähköisessä muodossa [VOIMAANTULOPÄIVÄ + 12 KUUKAUTTA]

mennessä. Verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten on samoin edellytyksin asetettava viipymättä saataville kaikki näitä tietoja koskevat päivitykset ja kaikki 1 kohdassa tarkoitetut uudet vähimmäistiedot.

2 a. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltio voi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa pidentää mainitussa kohdassa tarkoitettua määräaika tiettyjen julkisen sektorin elinten osalta. Tällainen pidennys myönnetään vain kerran ja mahdollisimman lyhyeksi aikaa, eikä se saa ylittää kolmea kuukautta. Jäsenvaltion on määräaika pidentäessään esitettävä etenemissuunnitelma, joka sisältää tiukat määräajat 1 kohdassa tarkoitettujen vähimmäistietojen asettamiseksi saataville keskitetyn tietopisteen kautta sähköisessä muodossa. Nämä poikkeukset ja etenemissuunnitelmat on julkaistava etukäteen keskitetyn tietopisteen kautta.

3. Verkon ylläpitäjien ja julkisen sektorin elinten on operaattorin nimenomaisesta **kirjallisesta** pyynnöstä suostuttava kohtuullisiin pyyntöihin, jotka koskevat paikalla tehtäviä selvityksiä niiden fyysisen infrastruktuurinsa tietyistä elementeistä. Tällaisissa pyynnöissä on täsmennettävä ne kyseisen fyysisen infrastruktuurin elementit, joita erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönotto koskee. Yksilöityjen fyysisen infrastruktuurin elementtien paikalla tehtävät selvitykset on sallittava oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottopäivästä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 1 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin.

4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa ei tarvitse soveltaa kansallisessa lainsäädännössä määriteltyyn kriittiseen kansalliseen infrastruktuuriin.

Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta

- a) kun on kyse fyysisestä infrastruktuurista, joka ei sovellu teknisesti erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon; tai
- b) erityistapauksissa, joissa velvoite antaa tietoja tietystä olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti olisi kohtuuton jäsenvaltioiden tekemän yksityiskohtaisen kustannus-hyötyanalyysin ja sidosryhmien kuulemisen perusteella.

Tällaiset **poikkeukselliset luokat** on julkaistava keskitetyn tietopisteen kautta ja

ilmoitettava komissiolle.

5. Operaattorien, jotka saavat käyttöönsä tietoja tämän artiklan nojalla, on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet luottamuksellisuuden noudattamiseksi sekä yritys- ja liikesalaisuuksien suojaamiseksi. ***Niiden on tätä varten sitouduttava kirjallisesti pitämään tiedot luottamuksellisina ja käyttämään niitä ainoastaan verkkojensa ottamiseksi käyttöön.***

5 artikla

Rakennusteknisten töiden koordinointi

1. Kaikilla verkon ylläpitäjillä on oikeus neuvotella sopimuksia, jotka koskevat rakennusteknisten töiden koordinointia, mukaan lukien kustannusten jakaminen, operaattoreiden kanssa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottamiseksi.
2. Kun verkon ylläpitäjä ***tai julkisen sektorin elin*** suorittaa tai suunnittelee suorittavansa suoraan tai välillisesti rakennusteknisiä töitä, jotka rahoitetaan kokonaan tai osittain julkisista varoista, sen on täytettävä avoimin ja syrjimättömin ehdoin kaikki kohtuulliset kirjalliset pyynnöt, jotka koskevat kyseisten rakennusteknisten töiden koordinointia ja jotka operaattorit ovat esittäneet erittäin suuren kapasiteetin verkkojen tai niiden liitännäistoimintojen osien käyttöönottoa varten.

Tällaisiin pyyntöihin on suostuttava edellyttäen, että seuraavat kumulatiiviset ehdot täyttyvät:

- a) kyseiset rakennustekniset työt alun perin suunnitelleelle verkon ylläpitäjälle ei aiheudu tästä lisäkustannuksia, joita ei korvata, mukaan lukien lisäviivästyksistä aiheutuvat kustannukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta sopia kustannusten jakamisesta asianomaisten osapuolten kesken;
 - b) verkon ylläpitäjä, joka alun perin suunnitteli kyseiset työt, valvoo edelleen rakennusteknisten töiden koordinointia;
 - c) koordinointipyyntö jätetään mahdollisimman pian ja, jos tarvitaan lupa, vähintään kaksi kuukautta ennen kuin lopulliseen hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta.
3. Yrityksen, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, yritykselle, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja,

esittämän rakennusteknisten töiden *koordinointipyyntö*n voidaan *katsoa olevan kohtuuton*, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

- a) pyyntö koskee aluetta, jonka osalta on toteutettu jokin seuraavista toimista:
 - i) on annettu direktiivin (EU) 2018/1972 22 artiklan 1 kohdan mukainen ennuste laajakaistaverkkojen, mukaan luettuna erittäin suuren kapasiteetin verkot, kattavuudesta;
 - ii) on pyydetty direktiivin (EU) 2018/1972 22 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoittamaan aikomuksesta ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoja;
 - iii) on pidetty julkinen kuuleminen unionin valtioneuvoston tukea koskevien sääntöjen soveltamisesta;
- b) pyynnön esittänyt yritys ei ole ilmaissut aikomustaan ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoja a alakohdassa tarkoitettulla alueella missään kyseisessä alakohdassa luetelluista viimeisimmistä menettelyistä, jotka kattavat ajanjakson, jonka aikana koordinointipyyntö esitetään.

*Yrityksen, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, yritykselle, joka on julkisen sektorin elinten omistuksessa tai määräysvallassa ja joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja, esittämän rakennusteknisten töiden koordinointipyyntö*n voidaan *katsoa olevan kohtuuton*, jos rakennustekniset työt edistävät sellaisen avoimeen käyttöoikeuteen perustuvan, syrjimättömän erittäin suuren kapasiteetin verkon käyttöönottoa, joka täyttää 3 artiklan 3 kohdan f a alakohdassa esitetyt kriteerit.

Jos koordinointipyyntöä pidetään ensimmäisen *alakohdan* perusteella kohtuuttomana, *kokonaan tai osittain julkisesti rahoitettujen operaattoreiden, jotka tarjoavat tai joilla on lupa tarjota yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja ja jotka kieltäytyvät* koordinoimasta rakennusteknisiä töitä, on otettava käyttöön fyysinen infrastruktuuri, jonka kapasiteetti on riittävä kolmansien osapuolten mahdollisten tulevien kohtuullisten käyttötarpeiden täyttämiseksi.

4. Edellä olevia 2 ja 3 kohtaa ei tarvitse soveltaa rakennusteknisiin töihin, jotka ovat laajuudeltaan rajattuja, esimerkiksi arvon, koon tai keston suhteen, tai kun on kyse

kriittisestä kansallisesta infrastruktuurista. Jäsenvaltioiden on yksilöitävä asianmukaisesti perusteltujen ja oikeasuhteisten syiden perusteella, minkä tyyppisiä rakennusteknisiä töitä pidetään laajuudeltaan rajattuina tai kriittiseen kansalliseen infrastruktuuriin liittyvinä. Tällaisia rakennusteknisten töiden tyyppisiä koskevat tiedot on julkaistava keskitetyn tietopisteen kautta ja ilmoitettava komissiolle.

5. Kuultuaan sidosryhmiä ja kansallisia riitojenratkaisuelimiä ja tarvittaessa muita unionin asianomaisten alojen toimivaltaisista elimistä tai virastoja **ja otettuaan huomioon vakiintuneet periaatteet ja kunkin jäsenvaltion erityistilanteen** komissio voi tiiviissä yhteistyössä BERECin kanssa antaa ohjeita tämän artiklan soveltamisesta.

6 artikla

Suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskeva avoimuus

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitettujen rakennusteknisten töiden koordinoitua koskevien sopimusten neuvottelemista varten verkon ylläpitäjien on asetettava sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta saataville seuraavat vähimmäistiedot:
 - a) töiden georeferoitu sijainti ja tyyppi;
 - b) kyseeseen tulevat verkkoelementit;
 - c) töiden arvioitu aloituspäivä ja kesto;
 - d) tapauksen mukaan arvioitu päivämäärä, jona lopullinen hanke toimitetaan toimivaltaisille viranomaisille lupien myöntämistä varten;
 - e) yhteyspiste.

Verkon ylläpitäjän on asetettava saataville **etukäteen** ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen fyysiseen infrastruktuuriinsa liittyvistä suunnitelluista rakennusteknisistä töistä. Tämä on tehtävä heti, kun tiedot ovat verkon ylläpitäjän saatavilla, ja joka tapauksessa, ja jos on tarkoitus hakea lupaa, viimeistään kolme kuukautta ennen lupahakemuksen ensimmäistä jättämistä toimivaltaisille viranomaisille.

Operaattoreilla on **perustellusta** pyynnöstä oikeus tutustua ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin vähimmäistietoihin sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta. Tiedonsaantipyynnössä on täsmennettävä alue, jolla pyynnön esittävä operaattori aikoo ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkojen

elementtejä tai niiden liitännäistoimintoja. Pyydetty tiedot on asetettava saataville viikon kuluessa pyynnön vastaanottopäivästä oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin. Vähimmäistietojen saantia saa rajoittaa ainoastaan siinä määrin kuin se on välttämätöntä verkkojen turvallisuuden ja eheyden, kansallisen turvallisuuden, *kriittisen infrastruktuurin turvallisuuden*, kansanterveyden tai yleisen turvallisuuden, luottamuksellisuuden tai yritys- ja liikesalaisuuksien varmistamiseksi.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei tarvitse soveltaa laajuudeltaan rajattuja, esimerkiksi arvon, koon tai keston suhteen, rakennusteknisiä töitä koskeviin tietoihin, kun on kyse kriittisestä kansallisesta infrastruktuurista tai kansalliseen turvallisuuteen tai hätätilanteeseen liittyvistä syistä. Jäsenvaltioiden on yksilöitävä asianmukaisesti perusteltujen ja oikeasuhteisten syiden perusteella ne rakennustekniset työt, joita pidettäisiin laajuudeltaan rajattuina tai jotka koskisivat kriittistä kansallista infrastruktuuria, sekä ne hätätilanteet tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvät syyt, jotka oikeuttaisivat tiedonantovelvollisuuden soveltamatta jättämisen. Tällaisia avoimuusvelvollisuuksien ulkopuolelle jätettäviä rakennusteknisiä töitä koskevat tiedot on julkaistava keskitetyn tietopisteen kautta ja ilmoitettava komissiolle.

7 artikla

Lupien myöntämismenettely, asennusoikeudet mukaan luettuina

1. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa perusteettomasti rajoittaa tai estää erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoa tai vähentää niiden käyttöönoton taloudellista houkuttelevuutta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon sovellettavia lupien, myös asennusoikeuksien, myöntämisedellytyksiä ja -menettelyjä koskevat säännöt ovat johdonmukaisia **ja tapauksen mukaan yhdenmukaistettuja** koko jäsenvaltion alueella.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on asetettava saataville sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta kaikki tiedot, jotka koskevat lupien, myös asennusoikeuksien, myöntämiseen sovellettavia ehtoja ja menettelyjä, mukaan lukien kaikki tiedot poikkeuksista, jotka koskevat joitakin tai kaikkia kansallisessa tai unionin

lainsäädännössä edellytetyjä lupia tai asennusoikeuksia, *sekä keinoista toimittaa hakemuksia sähköisessä muodossa ja saada tietoja hakemuksen tilasta.*

3. Millä tahansa operaattorilla on oikeus toimittaa *kaikkia tarvittavia* lupia tai asennusoikeuksia koskevia hakemuksia sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta ja saada tietoja hakemuksensa tilasta.
4. Toimivaltaisten viranomaisten on 15 työpäivän kuluessa hakemuksen *vastaanottamispäivästä* hylättävä lupahakemukset, myös asennusoikeuksia koskevat hakemukset, jos lupaa hakeva operaattori ei ole asettanut vähimmäistietoja saataville keskitetyn tietopisteen kautta 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.
5. Toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä tai evättävä muut luvat kuin asennusoikeudet *kahden* kuukauden kuluessa *toisessa alakohdassa esitetyn määräajan päättymisestä tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistetussa määräajassa, sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.*

Toimivaltaisten viranomaisten on määritettävä lupia tai asennusoikeuksia koskevan hakemuksen täydellisyys 15 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät ole pyytäneet hakijaa toimittamaan puuttuvia tietoja kyseisen määräajan kuluessa, ensimmäisessä alakohdassa esitetty kahden kuukauden määräaika alkaa kulua viidentenätoista päivänä hakemuksen vastaanottamisesta.

Ensimmäinen ja toinen alakohta eivät vaikuta muihin menettelyn asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan lupamenettelyyn, muutoksenhakumenettelyt mukaan luettuna, unionin lainsäädännön tai unionin lainsäädännön mukaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, *sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten sääntöjen soveltamista, joilla myönnetään hakijalle lisäoikeuksia tai pyritään varmistamaan lupien mahdollisimman nopea myöntäminen.*

Toimivaltainen viranomainen voi *asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa ja syistä, jotka kuuluvat jäsenvaltion etukäteen vahvistamien syiden piiriin*, pidentää ensimmäisessä alakohdassa ja 6 kohdassa tarkoitettua *kahden* kuukauden määräaika *enintään kolmella kuukaudella*. Jäsenvaltioiden on esitettävä tällaisen pidentämisen perusteet, julkaistava ne etukäteen keskitettyjen tietopisteiden

kautta ja ilmoitettava niistä komissiolle.

Lupien tai asennusoikeuksien epäämiset on perusteltava asianmukaisesti puolueettomin, läpinäkyvin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin perustein.

6. Poiketen siitä, mitä direktiivin (EU) 2018/1972 43 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, jos erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönotto edellyttää lupien lisäksi asennusoikeuksia julkisessa tai yksityisessä omistuksessa olevan omaisuuden yhteydessä, toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä ***tai evättävä*** tällaiset asennusoikeudet ***kahden*** kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamispäivästä ***tai kansallisessa lainsäädännössä asetetussa määräajassa, sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.***

7. Jos toimivaltainen viranomainen ei vastaa 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ***kahden*** kuukauden määräajan kuluessa ja jollei määräaikaa pidennetä 5 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti, lupa katsotaan myönnettyksi, ***paitsi jos kansallisessa oikeusjärjestelmässä ei ole hallinnollisen hiljaisen hyväksynnän periaatetta.*** Tätä sovelletaan myös 6 kohdassa tarkoitettuihin asennusoikeuksiin. ***Operaattorilla tai millä tahansa oikeushenkilöllä, jolla on osapuolen asema hallinnollisessa menettelyssä, on oikeus saada kirjallinen vahvistus siitä, että lupa on myönnetty.***

Tämä artikla ei rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta ottaa käyttöön lisäkannustimia toimivaltaisille viranomaisille lupamenettelyn nopeuttamiseen.

7 a. ***Toimivaltaisten viranomaisten on uusittava operaattorille erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon tarvittavia rakennusteknisiä töitä varten myönnetty lupa vain niissä tapauksissa, joissa rakennusteknisiä töitä ei objektiivisesti perustelluista syistä ole pystytty aloittamaan tai saattamaan päätökseen ennen luvan voimassaolon päättymistä. Lupa on uusittava operaattorin keskitetyn tietopisteen kautta esittämästä pyynnöstä ilman lisämenettelyjä koskevaa vaatimusta. Toimivaltaisten viranomaisten on uusittava lupa ajaksi, joka ei saa ylittää alkuperäisen luvan voimassaoloaika.***

7 b. ***Rakennusteknisiin töihin, jotka koostuvat pelkistä korjaus- ja kunnossapitotöistä tai olemassa olevien asennusten parannuksista, ei saa soveltaa mitään lupamenettelyä edellyttäen, että niissä vaaditaan vain vähäistä interventiota verrattuna***

alkuperäisiin rakennusteknisiin töihin, joita varten lupa myönnettiin. Jäljempänä 8 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä on täsmennettävä käyttöönottoluokat, joihin ei sovelleta lupamenettelyä tätä kohtaa sovellettaessa.

8. Komissio antaa ... päivään ...kuuta ... [6 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä] mennessä asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan 13 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta täsmentämällä sellaisten erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen *käyttöönottoluokkien vähimmäisluettelo*, joihin ei sovelleta tässä artiklassa, *mukaan lukien 7 b kohta*, tarkoitettua lupamenettelyä, *sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta vapauttaa lupamenettelyä erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen muita käyttöönottoluokkia*.
9. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa pitää 8 kohdassa tarkoitettujen elementtien käyttöönoton edellytyksenä erillistä kaavoituslupaa tai muuta erillistä ennakkolupaa. Tästä poiketen toimivaltaiset viranomaiset voivat *myös* vaatia lupia erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon rakennuksissa tai kohteissa, joilla on kansallisen lainsäädännön *tai alueellisten tai paikallisten määräysten* mukaisesti *suojellun erityisaseman perusteella* arkkitehtonista, historiallista tai uskonnollista arvoa tai luonnonarvoa, tai jos se on tarpeen *kansanterveyteen ja* yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä *tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä*.
10. Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoon tarvittavista luvista, lukuun ottamatta asennusoikeuksia, ei saa periä palkkioita tai maksuja, jotka ovat määrältään direktiivin (EU) 2018/1972 16 artiklassa soveltuvien osin säädettyjä hallinnollisia maksuja suurempia.
11. Operaattorin, jolle on aiheutunut vahinkoa 5 ja 6 kohdan nojalla sovellettavien määräaikaisten noudattamatta jättämisen vuoksi, on saatava korvaus kärsimästään vahingosta kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- 11 a. Komissio seuraa tämän artiklan täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa. Tätä varten jäsenvaltioiden on raportoitava vuosittain komissiolle täytäntöönpanonsa tilanteesta sekä siitä, onko siinä luetellut edellytykset täytetty.*

11 b. *Tässä artiklassa säädettyä menettelyä sovelletaan rajoittamatta direktiivin (EU) 2018/1972 57 artiklan soveltamista.*

11 c. *Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi elin, joka vastaa lupien myöntämiseen liittyvien menettelyjen koordinoinnista.*

8 artikla

Kiinteistön fyysinen infrastruktuuri ja kuitukaapelit

1. Kaikki loppukäyttäjän sijaintipaikassa sijaitsevat uudet tai peruskorjattavat rakennukset, mukaan lukien yhteisomistuksessa olevat elementit, joita koskevat rakennuslupahakemukset on jätetty [VOIMAANTULO + 12 KUUKAUTTA] jälkeen, on varustettava kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla verkon liityntäpisteisiin saakka sekä kiinteistön kuitukaapeleilla.
2. Kaikki uudet tai peruskorjattavat monen asunnon kiinteistöt, joita koskevat rakennuslupahakemukset on jätetty [VOIMAANTULO + 12 KUUKAUTTA] jälkeen, on varustettava liityntäpisteellä.
3. [VOIMAANTULO + 12 KUUKAUTTA] mennessä kaikki loppukäyttäjien sijaintipaikassa olevat rakennukset, mukaan lukien niiden yhteisomistuksessa olevat elementit, joihin tehdään direktiivin 2010/31/EU 2 artiklan 10 alakohdassa määriteltyjä laajamittaisia korjauksia, on varustettava kuituyhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla verkon liityntäpisteisiin saakka sekä kiinteistön kuitukaapeleilla. Kaikki monen asunnon kiinteistöt, joihin tehdään direktiivin 2010/31/EU 2 artiklan 10 alakohdassa määriteltyjä laajamittaisia korjauksia, on myös varustettava liityntäpisteellä.
4. Jäsenvaltioiden on *yhteistyössä operaattoreiden kanssa ja toimialan parhaiden käytäntöjen perusteella* hyväksyttävä asiaan liittyvät standardit tai tekniset eritelvät, jotka ovat tarpeen 1, 2 ja 3 kohdan täytäntöönpanemiseksi, [VOIMAANTULO + 9 KUUKAUTTA] mennessä. Näiden standardien tai teknisten eritelmien *on helposti mahdollistettava tavanomaiset kunnossapitotoimet kunkin operaattorin erittäin suuren kapasiteetin verkon palvelujen tarjoamiseen käyttämien yksittäisten kuitukaapelien osalta ja* sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:
 - a) rakennuksen liityntäpisteen eritelvät ja kuituliitännän eritelvät;

- b) kaapelien eritelvät;
 - c) pistokeliitännän eritelvät;
 - d) putkia tai mikrokanavia koskevat eritelvät;
 - e) tekniset eritelvät, joita tarvitaan sähkökaapeloinnin häiriöiden estämiseksi;
 - f) pienin taivutussäde.
5. Tämän artiklan mukaisesti varustetut kiinteistöt voivat saada ”kuituyhteyksiä tukeva”-merkinnän.
6. Jäsenvaltioiden on myös perustettava sertifiointijärjestelmiä, joiden avulla voidaan osoittaa 4 kohdassa tarkoitettujen standardien tai teknisten eritelmien noudattaminen ja saada 5 kohdassa säädetty ”kuituyhteyksiä tukeva” -merkintä, [VOIMAANTULO + 12 kuukautta] mennessä. Jäsenvaltioiden on asetettava 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen rakennuslupien myöntämisen edellytykseksi tässä kohdassa tarkoitettujen standardien tai teknisten eritelmien noudattaminen vahvistetun testausselosteen perusteella.
7. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta tiettyihin rakennusluokkiin, etenkin yhden asunnon kiinteistöihin, jos näiden kohtien noudattaminen on objektiivisin perustein kohtuutonta, erityisesti yksittäisille omistajille tai yhteisomistajille aiheutuvien kustannusten osalta. ***Jäsenvaltioiden on yksilöitävä tällaiset rakennusluokat asianmukaisesti perusteltujen, oikeasuhteisten syiden perusteella.***
8. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa ei tarvitse soveltaa tiettyntyyppisiin rakennuksiin, kuten kansallisessa lainsäädännössä määriteltyihin tiettyntyyppisiin muistomerkkeihin, historiallisiin rakennuksiin, sotilaskäytössä oleviin rakennuksiin ja kansallisen turvallisuuden tarkoituksiin käytettäviin rakennuksiin. Jäsenvaltioiden on yksilöitävä tällaiset rakennusluokat asianmukaisesti perusteltujen, oikeasuhteisten syiden perusteella. Tällaisia rakennusluokkia koskevat tiedot on julkaistava keskitetyn tietopisteen kautta ja ilmoitettava komissiolle.

9 artikla

Kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

1. Jokaisella yleisten sähköisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oltava oikeus ottaa käyttöön verkkonsa omalla kustannuksellaan liityntäpisteeseen saakka, jollei 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta muuta johdu ***ja sanotun rajoittamatta omistusoikeuksia.***

2. Jokaisella yleisten sähköisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oltava oikeus käyttää olemassa olevaa kiinteistön fyysistä infrastruktuuria erittäin suuren kapasiteetin verkon elementtien käyttöönottoa varten, jos kahdentaminen on teknisesti mahdotonta tai taloudellisesti tehotonta, jollei 3 kohdasta muuta johdu.

3. Jokaisen liityntäpisteen ja kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden haltijan on täytettävä tarvittaessa yleisten sähköisten viestintäverkkojen tarjoajien kohtuulliset ***kirjalliset*** pyynnöt, jotka koskevat liityntäpisteen ja kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta, oikeudenmukaisin ja syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin, hinta mukaan lukien.

Liityntäpisteen ja kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden haltija voi evätä käyttöoikeuden, jos kiinteistön kuitukaapeliin käyttöoikeus on annettu direktiivin (EU) 2018/1972 II osan II osaston II–IV luvun mukaisesti asetettujen velvoitteiden nojalla tai niihin on myönnetty pääsy oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin, hinta mukaan luettuna.

4. Jos kuituyhteyksiä tukevaa kiinteistön fyysistä infrastruktuuria ei ole käytettävissä, jokaisella yleisten sähköisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oltava oikeus liittää verkkonsa tilaajan tiloihin tilaajan suostumuksella ja sillä edellytyksellä, että ***siinä kunnioitetaan*** kolmansien osapuolten ***yksityistä omaisuutta koskevia oikeuksia***.

5. Tämä artikla ei rajoita liityntäpisteen tai kiinteistön fyysisen infrastruktuurin omistajan omistusoikeutta siinä tapauksessa, että kyseisen infrastruktuurin tai liityntäpisteen käyttöoikeuden haltija ei ole kyseisen infrastruktuurin tai liityntäpisteen omistaja, eikä muiden kolmansien osapuolten, kuten maanomistajien ja kiinteistönomistajien, omistusoikeutta.

5 a. Tämä artikla ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, kuten kiinteistön kaapelien käyttöoikeusvelvoitteita, edellyttäen, että nämä toimenpiteet ovat tämän asetuksen tavoitteen mukaisia.

6. Kuultuaan sidosryhmiä ja kansallisia riitojenratkaisuelimiä ja tarvittaessa muita unionin asianomaisten alojen toimivaltaisia elimiä tai virastoja ***ja otettuaan huomioon vakiintuneet periaatteet ja erilaiset tilanteet jäsenvaltioissa*** komissio voi tiiviissä yhteistyössä BERECin kanssa antaa ohjeita tämän artiklan soveltamisesta.

10 artikla

Keskitettyjen tietopisteiden digitalisointi

1. Keskitettyissä tietopisteissä on asetettava saataville asianmukaiset digitaaliset välineet, kuten verkkoportaalit, digitaaliset alustat tai digitaaliset sovellukset, jotta kaikki tässä asetuksessa säädetyt oikeudet ja velvollisuudet voidaan toteuttaa verkossa.
 2. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa liittää yhteen tai integroida kokonaan tai osittain useita ***olemassa olevia tai hiljattain kehitettyjä*** digitaalisia välineitä, jotka tukevat 1 kohdassa tarkoitettuja keskitettyjä tietopisteitä. ***Tätä varten jäsenvaltioiden on tehtävä arviointi olemassa olevien asiaankuuluvien digitaalisten välineiden määrittämiseksi, jotta voidaan välttää päällekkäisyydet.***
 3. Jäsenvaltioiden on perustettava kansallinen keskitetty digitaalinen yhteyspiste, joka koostuu yhteisestä käyttöliittymästä, jolla varmistetaan saumaton pääsy digitalisoiutuihin keskitettyihin tietopisteisiin.
- 3 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava riittävät tekniset ja taloudelliset resurssit sekä henkilöstöresurssit keskitettyjen tietopisteiden käyttöönoton ja digitalisoinnin tukemiseen. Edellä olevien 4, 6 ja 7 artiklan noudattamiseksi tarvittavien keskitetyn kansallisen digitaalisen yhteyspisteen, keskitettyjen tietopisteiden ja niihin liittyvien digitaalisten välineiden perustamisesta aiheutuvat kustannukset voivat olla kokonaan tai osittain tukikelpoisia unionin rahastoista.***

11 artikla

Riitojenratkaisu

1. Rajoittamatta mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi jokaisella osapuolella on oikeus saattaa 12 artiklan nojalla perustetun toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi riita, joka voi syntyä,
 - a) jos olemassa olevan infrastruktuurin käyttöoikeus evätään tai erityisistä ehdoista ja edellytyksistä, hinta mukaan lukien, ei päästä yhteisymmärrykseen kuukauden kuluessa 3 artiklan mukaisen käyttöoikeutta koskevan pyynnön vastaanottopäivästä;
 - b) edellä 4 ja 6 artiklassa säädettyjen oikeuksien ja velvollisuuksien yhteydessä, myös jos pyydettyjä tietoja ei toimiteta 15 päivän kuluessa 4 artiklan mukaisen

pyynnön esittämisestä ja viikon kuluessa 6 artiklan mukaisen pyynnön esittämisestä;

b a) jos erityisistä ehdoista ja edellytyksistä, hinta mukaan lukien, ei päästä sopimukseen kuukauden kuluessa sellaisen yrityksen tekemän maan käyttöoikeutta koskevan pyynnön vastaanottopäivästä, joka tarjoaa tai jolla on lupa tarjota liitännäistoimintoja 3 artiklan 1 a kohdan nojalla;

c) jos 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen rakennusteknisten töiden koordinoinnista ei ole päästy kuukauden kuluessa rakennusteknisten töiden koordinointia koskevan muodollisen pyynnön vastaanottopäivästä; tai

d) jos 9 artiklan 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeudesta ei ole päästy kuukauden kuluessa muodollisen käyttöoikeuspyynnön vastaanottopäivästä;

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaate ja komission ohjeissa vahvistetut periaatteet täysimääräisesti huomioon ottaen tehtävä sitova päätös riidan ratkaisemiseksi viimeistään

a) ***kahden*** kuukauden kuluessa riidanratkaisupyynnön vastaanottopäivästä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen riitojen osalta;

b) kuukauden kuluessa riidanratkaisupyynnön vastaanottopäivästä 1 kohdan b, ***b a***, c ja d alakohdassa tarkoitettujen riitojen osalta.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen riitojenratkaisuelin voi ainoastaan asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa pidentää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja määräaikoja enintään kuukaudella.

3. Edellä 1 kohdan a, c ja d alakohdassa tarkoitetuissa riita-asioissa kansallisen riitojenratkaisuelimen päätöksessä voidaan määrätä oikeudenmukaisista ja kohtuullisista ehdoista ja edellytyksistä, tarvittaessa myös hinnasta.

3 a. Keskitetyn tietopisteen on asetettava saataville kansallisten riitojenratkaisuelinten tekemät päätökset edellyttäen, että toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet luottamuksellisuuden varmistamiseksi ja riidan osapuolten liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

Jos riita koskee operaattorin infrastruktuurin käyttöoikeutta ja kansallinen

riitojenratkaisuelin on kansallinen sääntelyviranomainen, direktiivin (EU) 2018/1972 3 artiklassa vahvistetut tavoitteet on tarvittaessa otettava huomioon.

4. Tässä artiklassa säädetyt säännöt täydentävät Euroopan unionin perusoikeuskirjan²¹ 47 artiklan mukaisia oikeussuojakeinoja ja -menettelyjä eivätkä rajoita niiden soveltamista.

12 artikla

Toimivaltaiset elimet

1. Kansalliselle riitojenratkaisuelimelle annetuista tehtävistä huolehtii yksi tai useampi toimivaltainen elin, joka voi olla olemassa oleva elin.
 2. Kansallisen riitojenratkaisuelimen on oltava **poliittisesti riippumaton**, oikeudellisesti erillinen ja toiminnallisesti riippumaton kaikista verkon ylläpitäjistä ja kaikista julkisen sektorin elimistä, joiden omistuksessa tai määräysvallassa riita-asiaan liittyvä fyysinen infrastruktuuri on. Niiden jäsenvaltioiden, jotka vielä omistavat verkon ylläpitäjiä tai joilla on niitä koskevaa määräysvaltaa, on varmistettava, että kansallisiin riitojenratkaisumenettelyihin liittyvät toiminnot ja keskitettyjen tietopisteiden toiminnot erotetaan rakenteellisesti tehokkaasti omistusoikeuteen tai määräysvaltaan liittyvästä toiminnasta.
- 2 a. *Direktiivin (EU) 2018/1972 8 artiklan ensimmäistä kohtaa sovelletaan soveltuvin osin kansallisiin riitojenratkaisuelimiin.***
3. Kansallinen riitojenratkaisuelin voi periä maksuja sille annettujen tehtävien suorittamiseen liittyvien kustannusten kattamiseksi.
 4. Kaikkien osapuolten, joita riita koskee, on tehtävä täysimääräistä yhteistyötä kansallisen riitojenratkaisuelimen kanssa.
 5. Edellä 3–8 ja 10 artiklassa tarkoitettuja keskitetyn tietopisteen tehtäviä hoitaa yksi tai **tapauksen mukaan** useampi jäsenvaltion kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla nimeämä toimivaltainen elin. Näiden tehtävien suorittamiseen liittyvien kustannusten kattamiseksi voidaan periä maksuja keskitettyjen tietopisteiden käytöstä.

²¹ Euroopan unionin perusoikeuskirja (EUVL C 326, 26.10.2012, s. 391–407).

6. Edellä *olevia 2 ja 2 a* kohtaa sovelletaan soveltuvin osin toimivaltaisiin elimiin, jotka hoitavat keskitetyn tietopisteen tehtäviä.
7. Toimivaltaisten elinten on käytettävä toimivaltuuksiaan puolueettomasti, avoimesti ja viivytyksittä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niillä on riittävät tekniset ja taloudelliset resurssit sekä henkilöstöresurssit niille annettujen tehtävien hoitamiseen.
8. Jäsenvaltioiden on julkaistava kunkin toimivaltaisen elimen tehtävät keskitetyn tietopisteen kautta varsinkin silloin, kun tehtävistä vastaa useampi kuin yksi toimivaltaisen elin tai jos osoitetut tehtävät ovat muuttuneet. Toimivaltaisten elinten on tarvittaessa neuvoteltava keskenään ja tehtävä yhteistyötä yhteistä etua koskevilla asioissa.
9. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kunkin tässä asetuksessa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan tämän artiklan mukaisen toimivaltaisen elimen nimi ja sen vastuualue viimeistään [VOIMAANTULOPÄIVÄ] ja mahdolliset näitä tietoja koskevat muutokset ennen tällaisen nimeämisen tai muutoksen voimaantuloa.
10. Toimivaltaisen elimen tekemiin päätöksiin on voitava hakea muutosta kansallisen lainsäädännön mukaisesti täysin riippumattomalta muutoksenhakuelimeltä, myös tuomiovaltaa käyttävältä elimeltä. Kaikkiin tämän kohdan nojalla tehtyihin muutoksenhakuihin sovelletaan direktiivin (EU) 2018/1972 31 artiklaa soveltuvin osin.

Ensimmäisen alakohdan mukainen muutoksenhakuoikeus ei vaikuta osapuolten oikeuteen saattaa riita kansallisen toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

13 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. *Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.*
2. *Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [ASETUKSEN VOIMAANTULOPÄIVÄ] viiden vuoden ajaksi 7 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi*

kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

- 3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 7 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.*
- 4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.*
- 5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.*
- 6. Edellä olevan 7 artiklan 8 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.*

14 artikla

Seuraamukset ja korvaukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä säännöt seuraamuksista, mukaan lukien tarvittaessa sakot ja muut kuin rikosoikeudelliset ennalta vahvistetut seuraamukset tai uhkasakot, joita sovelletaan tämän asetuksen ja 12 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten elinten tämän asetuksen nojalla antaman sitovan päätöksen rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava asianmukaisia, tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Jäsenvaltioiden on annettava sääntöjä, jotka koskevat riittävää taloudellista korvausta

henkilöille, joille aiheutuu vahinkoa tässä asetuksessa säädettyjen oikeuksien käytöstä.

15 artikla

Raportointi ja seuranta

1. Komissio esittää viimeistään [VOIMAANTULOPÄIVÄ + 3 VUOTTA] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta. Kertomukseen on sisällyttävä yhteenveto tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden vaikutuksesta ja arvio edistymisestä sen tavoitteiden saavuttamisessa, myös *sen vaikutuksesta tavoitteeseen, joka koskee erittäin suuren kapasiteetin verkkojen nopeaa ja laajaa käyttöönottoa maaseutualueilla, saarialueilla ja syrjäseuduilla, kuten saarilla ja vuoristoisilla ja harvaan asutuilla alueilla, liitännäistoimintojen markkinoiden kehityksestä sekä siitä, voitaisiinko asetuksella edistää digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta tehdyssä päätöksessä esitettyjen verkkoyhteystavoitteiden saavuttamista ja millä tavoin. **Kertomuksessa on otettava huomioon satelliittirunkoliitäntäyhteyksien käyttö digitaalisissa nopeissa yhteyksissä sekä resilienssiä, yhteenliitettävyyttä ja turvallisuutta satelliittien avulla parantavan eurooppalaisen infrastruktuurin käyttö.***
2. Tätä varten komissio voi pyytää jäsenvaltioilta tietoja, jotka niiden on toimitettava ilman aiheutonta viivytystä. Jäsenvaltioiden on erityisesti [VOIMAANTULOPÄIVÄ + 12 KUUKAUTTA] mennessä tiiviissä yhteistyössä komission kanssa direktiivin (EU) 2018/1972 118 artiklalla perustetun viestintäkomitean välityksellä vahvistettava indikaattorit, joilla tämän asetuksen soveltamista voidaan seurata asianmukaisesti, sekä mekanismi, jolla varmistetaan säännöllinen tiedonkeruu ja raportointi komissiolle.

16 artikla

Siirtymätoimenpiteet

Kansallisten toimenpiteiden, joissa määritetään sellaisten erittäin suuren kapasiteetin verkkojen elementtien tai niiden liitännäistoimintojen käyttöönottoluokat, joihin ei sovelleta **tämän artiklan** 7 artiklassa tarkoitettua lupamenettelyä ja jotka jäsenvaltiot ovat hyväksyneet direktiivin 2014/61/EU nojalla tai ennen sen voimaantuloa mutta sen mukaisesti, soveltamista jatketaan, kunnes tämän asetuksen 7 artiklan 8 kohdassa *säädetyt delegoidut säädökset tulevat voimaan.*

Tämän asetuksen voimaantulopäivän jälkeen vireille pantuihin riitojenratkaisumenettelyihin sovelletaan 11 ja 12 artiklassa säädettyjä riitojenratkaisua koskevia toimenpiteitä.

16 a artikla

Asetuksen (EU) 2015/2120 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2015/2120 seuraavasti:

1) korvataan otsikko seuraavasti:

”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2120, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä, säännellyn unionin sisäisen viestinnän vähittäistason lisämaksujen poistamisesta sekä direktiivin 2002/22/EY ja asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta”;

2) korvataan 1 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”Tällä asetuksella poistetaan myös säännellyn unionin sisäisen viestinnän vähittäistason lisämaksut sen varmistamiseksi, että kuluttajilta ei laskuteta kohtuuttomia hintoja numeroihin perustuvien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen käytöstä, kun yhteys otetaan jäsenvaltiossa kuluttajan kotimaan palveluntarjoajan toimesta toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan kiinteään tai matkapuhelinliittymään.”;

3) korvataan 5 a artikla seuraavasti:

”5 a artikla

Säännellyn EU:n sisäisen viestinnän vähittäistason lisämaksujen poistaminen

- 1. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat eivät saa soveltaa toiseen jäsenvaltioon suuntautuvaan säänneltyyn EU:n sisäiseen viestintään tariffeja, jotka ovat korkeampia kuin samaan jäsenvaltioon suuntautuviin palveluihin sovellettavat tariffit, paitsi jos ne osoittavat objektiivisesti perusteltujen välittömien kustannusten olemassaolon.*
- 2. BEREC antaa ... päivään ...kuuta ... [VOIMAANTULOPÄIVÄ + 6 KUUKAUTTA] mennessä suuntaviivat, joissa vahvistetaan kriteerit 1 kohdassa tarkoitettujen objektiivisesti perusteltujen välittömien kustannusten määrittämiseksi.*

3. *Komissio julkaisee ... päivään ...kuuta ... [VOIMAANTULOPÄIVÄ + 12 KUUKAUTTA] mennessä ja sen jälkeen kahden vuoden välein BERECiä kuultuaan kertomuksen 1 kohdassa säädetyn vaatimuksen soveltamisesta, mukaan lukien arvio unionin sisäisen viestinnän tariffien kehityksestä.”;*

4) *kumotaan 10 artiklan 5 kohta.*

17 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan direktiivi 2014/61/EU.
2. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

18 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan [6 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Vastaavuustaulukko

Direktiivi 2014/61/EU	Tämä aset
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohta
1 artiklan 2 kohta	–
1 artiklan 3 kohta	1 artiklan 3 kohta
1 artiklan 4 kohta	1 artiklan 2 kohta
2 artikla	2 artikla
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 7 kohta
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 1 kohta
–	3 artiklan 2 kohta
3 artiklan 3 kohta	3 artiklan 3 kohta
–	3 artiklan 4 kohta
–	3 artiklan 5 kohta
–	3 artiklan 6 kohta
3 artiklan 4 kohta	11 artiklan 1 kohdan a alakohta
3 artiklan 5 kohta	11 artiklan 2 kohta 11 artiklan 3 kohta
3 artiklan 6 kohta	3 artiklan 8 kohta
–	3 artiklan 9 kohta
–	11 artiklan 4 kohta
4 artiklan 1 kohta	4 artiklan 1 kohta
4 artiklan 2 kohta	–
4 artiklan 3 kohta	4 artiklan 1 kohta 4 artiklan 2 kohta
4 artiklan 4 kohta	–
4 artiklan 5 kohta	4 artiklan 3 kohta
4 artiklan 6 kohta	11 artiklan 1 kohdan b alakohta 11 artiklan 2 kohdan b alakohta
4 artiklan 7 kohta	4 artiklan 4 kohta
4 artiklan 8 kohta	4 artiklan 5 kohta
5 artiklan 1 kohta	5 artiklan 1 kohta
5 artiklan 2 kohta	5 artiklan 2 kohta
–	5 artiklan 3 kohta

5 artiklan 3 kohta	11 artiklan 1 kohdan c alakohta
5 artiklan 4 kohta	11 artiklan 2 kohdan b alakohta 11 artiklan 3 kohta
5 artiklan 5 kohta	5 artiklan 4 kohta
–	5 artiklan 5 kohta
6 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
6 artiklan 2 kohta	–
6 artiklan 3 kohta	6 artiklan 1 kohta
6 artiklan 4 kohta	11 artiklan 1 kohdan b alakohta, 11 artiklan 2 kohdan b alakohta
6 artiklan 5 kohta	6 artiklan 2 kohta
–	7 artiklan 1 kohta
7 artiklan 1 kohta	7 artiklan 2 kohta
7 artiklan 2 kohta	7 artiklan 3 kohta
–	7 artiklan 4 kohta
7 artiklan 3 kohta	7 artiklan 5 kohta
–	7 artiklan 6 kohta 7 artiklan 7 kohta 7 artiklan 8 kohta 7 artiklan 9 kohta
7 artiklan 4 kohta	7 artiklan 11 kohta
8 artiklan 1 kohta	8 artiklan 1 kohta
8 artiklan 2 kohta	8 artiklan 2 kohta
8 artiklan 3 kohta	8 artiklan 5 kohta
8 artiklan 4 kohta	8 artiklan 7 kohta 8 artiklan 8 kohta
9 artiklan 1 kohta	9 artiklan 1 kohta
9 artiklan 2 kohta	9 artiklan 2 kohta
9 artiklan 3 kohta	9 artiklan 3 kohta 11 artiklan 1 kohdan d alakohta 11 artiklan 2 kohta
9 artiklan 4 kohta	9 artiklan 3 kohta
9 artiklan 5 kohta	9 artiklan 4 kohta
9 artiklan 6 kohta	9 artiklan 5 kohta
–	9 artiklan 6 kohta
10 artiklan 1 kohta	12 artiklan 1 kohta

10 artiklan 2 kohta	12 artiklan 2 kohta ja 12 artiklan 3 kohta
10 artiklan 3 kohta	12 artiklan 4 kohta
10 artiklan 4 kohta	12 artiklan 5 kohta
–	12 artiklan 6 kohta
–	12 artiklan 7 kohta
10 artiklan 5 kohta	12 artiklan 8 kohta
10 artiklan 6 kohta	12 artiklan 9 kohta
–	13 artikla
11 artikla	14 artikla
12 artikla	15 artikla
–	16 artikla
–	17 artikla
13 artikla	–
14 artikla	18 artikla
15 artikla	18 artikla

PERUSTELUT

Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönotto on unionin digitaalitalouden kulmakivi ja olennaisen tärkeä sellaisen digitaalisen yhteiskunnan varmistamiseksi, jossa kaikki kansalaiset ja yritykset voivat hyötyä digitaalisista oikeuksista. Tekoälyn, pilvipalvelujen ja massadatan viimeaikainen kehitys voisi tarjota älykkäämpiä, joustavampia ja innovatiivisempia palveluja. Jotta kaikki mahdollisuudet voidaan hyödyntää, kaikkialla saatavilla oleva ja häiriönsietokykyinen nopeiden yhteyksien infrastruktuuri, joka vastaa nopeampia, luotettavampia ja dataintensiivisiä yhteyksiä koskeviin vaatimuksiin, on ratkaisevan tärkeää. Nykyinen laajakaistakustannusten vähentämistä koskeva direktiivi ei kuitenkaan ole saavuttanut verkon käyttöönottoa koskevia tavoitteitaan, ja on kyseenalaista, voidaanko digitaalinen vuosikymmen -ohjelman tavoitteet saavuttaa. Sääntöjen ja menettelyjen hajanaisuus eri puolilla EU:ta, pitkälliset, raskaat ja kalliit lupamenettelyt, julkisen infrastruktuurin käyttövaikeudet sekä koordinoinnin ja synergioiden puute ovat haitanneet pyrkimyksiä ottaa käyttöön kuitu- ja 5G-verkkoja ja estäneet operaattoreita saavuttamasta mittakaavaetuja.

Siksi esittelijä suhtautuu erittäin myönteisesti komission ehdotukseen gigabitti-infrastruktuurisäädökseksi. Tämä ehdotus on askel oikeaan suuntaan, sillä se helpottaa erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoa ja kannustaa siihen. Mietinnössä korostetaan, että on tärkeää vahvistaa asetuksessa yhdenmukaistetut vähimmäisvaatimukset, koska on todettu, että nykyinen direktiivi ei ole saavuttanut odotettuja tavoitteitaan. Asetus antaa myös jäsenvaltioille joustovaraa, ottaen huomioon niiden erityistarpeet, mutta myös mahdollisuuden ylittää nämä vaatimukset, erityisesti jos ne pyrkivät kunnianhimoisempiin tavoitteisiin. Samalla mietinnössä todetaan, että monissa maissa on olemassa hyviä käytäntöjä, ja korostetaan tarvetta kannustaa näiden esimerkkien käyttöön ja oppia niistä.

Tässä mietinnössä myös ehdotetaan komission ehdotukseen seuraavia muutoksia:

Fyysisen infrastruktuurin laajennettu käyttöoikeus

Jotta voitaisiin kuroa umpeen maaseutu- ja kaupunkialueiden välinen digitaalisen kattavuuden kuilu, esittelijä ehdottaa rajoitetuin edellytyksin, että velvoite helpottaa fyysisen julkisen infrastruktuurin käyttöoikeutta laajennetaan koskemaan yksityisomistuksessa olevia liikerakennuksia. Laajennuksen tavoitteena on tarjota kattavuutta maaseutualueilla, syrjäseuduilla tai harvaan asutuilla alueilla, joilla mikään julkinen rakennus tai infrastruktuuri ei tarjoa tyydyttävää vaihtoehtoa.

Lyhyemmät määräajat

Esittelijä tunnustaa tehokkaiden ja oikea-aikaisten päätöksentekoprosessien tarpeen ja katsoo, että eri jäsenvaltioiden nykyisten käytäntöjen perusteella asetuksessa olisi vahvistettava lyhyemmät määräajat lupien myöntämiselle, käyttöoikeuspyyntöjen koordinoinnille ja riitojenratkaisumenettelyille.

Tornien sisällyttäminen

Esittelijä kannattaa liitännäistoimintojen operaattorien (torniyhtiöiden) sisällyttämistä tähän asetukseen. Koska torniyhtiöillä on keskeinen rooli nopeiden langattomien sähköisten

viestintäverkkojen käyttöönotossa erityisesti maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla tai liikennekäytävillä, niiden olisi voitava hyötyä nopeista lupamenettelyistä, jotka ovat samanlaisia kuin kuituverkoille. Jotta voidaan varmistaa palvelujen jatkuvuus ja minimoida häiriöt, mietinnössä suositellaan, että torniyhtiötä suojeltaisiin mahdolliselta keinottelukäyttäytymiseltä varmistamalla, että sellaisen maan omistajat, jolle on jo asennettu torni tai jonka osalta on jo myönnetty lupa, neuvottelevat torniyhtiön kanssa oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Mitä tulee velvoitteeseen tarjota operaattoreille oikeudenmukaiset ja kohtuulliset käyttöoikeudet, mietinnössä ehdotetaan, että hintaa koskevissa suuntaviivoissa olisi otettava huomioon tornialan erityinen liiketoimintamalli ja olosuhteet.

Yhteinen koordinointi ja keskitetty tietopiste

Hallinnollisten menettelyjen virtaviivaistamiseksi ja tarpeettomien viivästysten estämiseksi mietinnössä kehoitetaan tehostamaan käyttöoikeuspyyntöjen koordinoinnista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välistä koordinointia. Lupamenettelyä varten perustetaan nimetty elin, kun luvan myöntämiseen osallistuu useampia toimivaltaisia viranomaisia. Esittelijä uskoo vakaasti, että tämä yhteinen koordinointi parantaa tehokkuutta ja avoimuutta ja vähentää operaattorien hallinnollista taakkaa. Lisäksi mietinnössä suhtaudutaan myönteisesti menettelyjen digitalisointiin ja korostetaan, että on tärkeää perustaa keskitetty tietopiste, jossa hyödynnetään jäsenvaltioiden parhaita käytäntöjä. Tämä keskitetty ja helposti saatavilla oleva tietolähde lisäisi tehokkuutta entisestään.

Sidosryhmien, BERECin ja asiaankuuluvien unionin virastojen ja elinten roolin vahvistaminen

Esittelijä toteaa, että toimialalla on välttämätön rooli standardien, teknisten eritelmien ja suuntaviivojen kehittämisessä. Tässä yhteydessä esittelijä kannattaa sidosryhmien yhteisön aktiivista osallistumista kehitysprosessiin. Kun otetaan huomioon televiestintäalan erityispiirteet, mietinnössä korostetaan myös tarvetta ottaa huomioon BERECin panos.

EU:n sisäiset puhelut

Kansalaisten suojelemiseksi kohtuuttomilta hinnoilta EU:n sisäisten puhelujen vähittäishinnat on tällä hetkellä rajattu EU:n asetuksella (2015/2120). Vaikka näiden enimmäismäärien on määrä päättyä toukokuussa 2024, komissio ei ole vielä esittänyt selkeää etenemistapaa. Komissio on todennut [arviointikertomuksessa](#), että tässä vaiheessa on vaikea varmistua siitä, että EU:n sisäisen viestinnän vähittäishinnat eivät nousisi, jos 14. toukokuuta 2024 päättyviä toimenpiteitä ei jatkettaisi. Tässä epävarmassa tilanteessa esittelijä katsoo, että olisi ryhdyttävä toimiin ja poistettava kokonaan EU:n sisäisistä puhelusta perittävät maksut. Tämä on merkittävä askel, joka paitsi edistäisi EU:n sisäistä viestintää ja tietojenvaihtoa myös mahdollistaisi todellisten sisämarkkinoiden luomisen digitaali- ja televiestintäpalveluille EU:ssa. Ensimmäinen askel otettiin vuonna 2017, kun verkkovierailumaksut poistettiin, ja esittelijä pyrkii edelleen poistamaan esteitä EU:n sisäisiltä puheluilta. Koska gigabitti-infrastruktuurisäädös voi toimia asianmukaisena lainsäädäntövälineenä EU:n sisäisten puhelujen sääntelemiseksi ennen nykyisten säännösten voimassaolon päättymistä, esittelijä ehdottaa, että tätä varten lisätään erityinen muutos, jossa toistetaan 15. maaliskuuta 2021 hyväksytyssä mietinnössä A9-0286/2021 vahvistettu parlamentin kanta.

**ASIAN KÄSITTELY
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Otsikko	Toimenpiteet gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi ja direktiivin 2014/61/EU kumoaminen (gigabitti-infrastruktuurisäädös)
Viiteasiakirjat	COM(2023)0094 – C9-0028/2023 – 2023/0046(COD)
Annettu EP:lle (pvä)	23.2.2023
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ITRE 29.3.2023
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Alin Mituța 31.3.2023
Valiokuntakäsittely	28.6.2023
Hyväksytty (pvä)	19.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 46 –: 1 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Nicola Beer, Hildegard Bentele, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Bușoi, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Martina Dlabajová, Francesca Donato, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Valérie Hayer, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Elena Kountoura, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Marina Mesure, Alin Mituța, Dan Nica, Luděk Niedermayer, Niklas Nienass, Johan Nissinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Rob Rooken, Sara Skytvedal, Jordi Solé, Maria Spyraiki, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Angelika Winzig, Carlos Zorrinho
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Nathalie Colin-Oesterlé, Aušra Maldeikienė, Ramona Strugariu
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	25.9.2023

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

46	+
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen
ID	Markus Buchheit, Marie Dauchy
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Hildegard Bentele, Cristian-Silviu Buşoi, Maria da Graça Carvalho, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Ehler, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Angelika Winzig
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Valérie Hayer, Alin Mituța, Morten Petersen, Ramona Strugariu
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Elena Kountoura
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Jordi Solé

1	-
ECR	Rob Rooker

5	0
NI	Francesca Donato
PPE	Markus Pieper
S&D	Jens Geier
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää